

etid

AYLIK GELİŞMELER BÜLTENİ

AĞUSTOS-EYLÜL 2025

Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan ŞİÖ Zirvesi Dönüşü Mesajlar

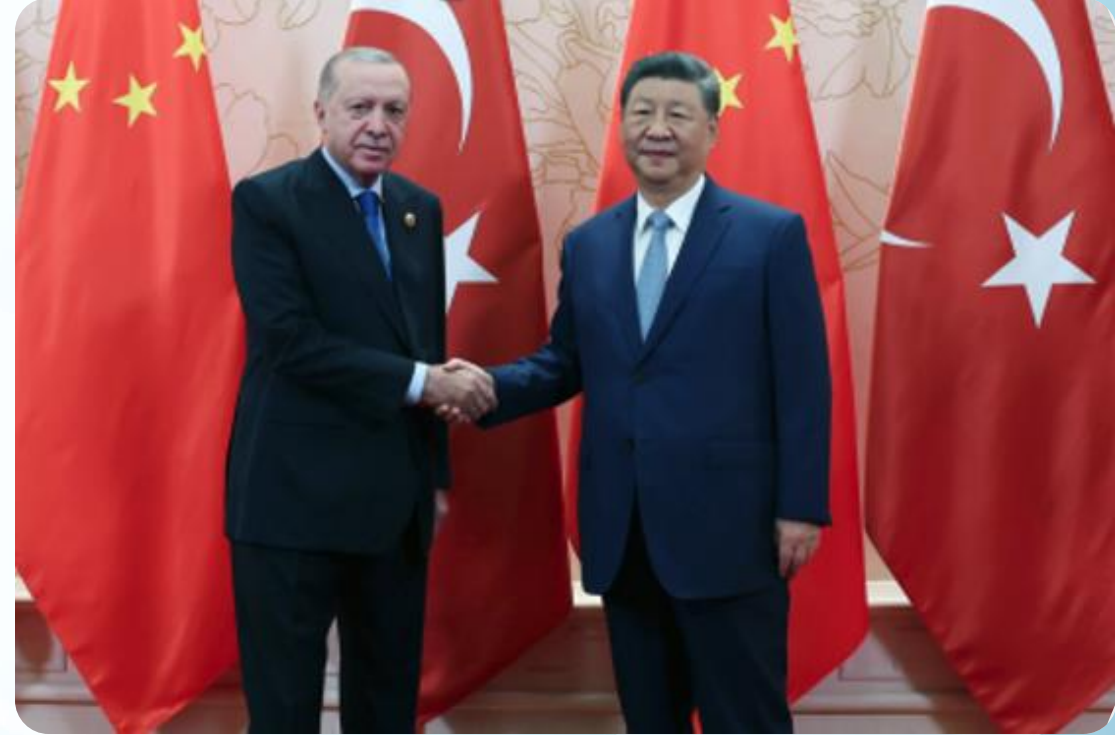
Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan, Çin'in Tiencin kentinde düzenlenen Şanghay İşbirliği Teşkilatı (ŞİÖ) 25. Devlet Başkanları Konseyi Zirvesi temaslarının ardından dönüş yolunda gazetecilerin sorularını **yanıtladı**. Açıklamalarında, ŞİÖ'nün dönüşen yapısı, Çin'le ekonomik ilişkilerde “dengeli ve sürdürülebilir” bir çerçeve arayışı ve Gazze'ye ilişkin güçlü mesajlar öne çıktı.

ŞİÖ'nün artan ağırlığı ve “Şanghay Ruhu”: Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan, 10 üye ülkenin toplam 3,8 milyar nüfusa ve 30 trilyon dolara yaklaşan ekonomik büyüklüğe ulaştığını hatırlatarak, teşkilatın 1996'dan bu yana ekonomik-ticari iş birliğini öne çıkaran dinamik bir dönüşüm içinde olduğunu söyledi. “Eşitlik, istişare, karşılıklı güven ve fayda, farklılıklara saygı, ortak kalkınma” ilkelerinin Türkiye'nin **“Yeniden Asya”** yaklaşımıyla örtüştüğünü vurguladı.

Çok taraflı diplomasi ve bölgesel güvenlik: Türkiye'nin ihtilafların barışçıl çözümü için en fazla çaba sarf eden ülkelerden biri olduğunu belirten Erdoğan, ŞİÖ'nün diyalog ortaklarıyla (Türkiye dahil) irtibatı artırma çabasını “isabetli” bulduğunu, konuşmasında Türkiye'nin çok taraflı diplomasi geleneği ile **sürdürülebilir kalkınma** politikalarına değindiğini ifade etti.

Çin'le ikili gündem “dengeli ve sürdürülebilir” ticaret: Çin Devlet Başkanı Şi Cinping ile heyetler arası “verimli” bir görüşme gerçekleştirildi. Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan, **Türkiye-Çin ekonomik ilişkilerini daha dengeli ve sürdürülebilir hale getirmek istediklerini, istişarelerin süreceğini** belirtti. Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Üyesi Sekreteri Sayın Say Çi ve heyetiyle yapılan görüşmenin de **yatırım ve ticaret** odağında verimli geçtiğini aktardı:

"Çin, Türkiye'nin bölgesel önem ve etkisinin farkında. Bu nedenle Türkiye'yi önemli bir aktör olarak görüyor. Çin ile ilişkilerimizi geliştirmenin gayreti içerisindeyiz. **Ekonomik ilişkilerden dijital teknolojilere, enerjiden sağlığa birçok alanda işbirliği fırsatlarını değerlendiriyoruz.** Biz, dünyaya yalnızca Doğu-Batı ekseninde bakmıyoruz. Ufku soğuk savaş ayazında buz tutmuş bir ülke değiliz. **Doğu ile Batı arasında ayrışmanın değil, yeni köprüler kurmanın gerekli olduğunu devamlı söylüyoruz.** Her platformda insanı merkeze alan politikalarımızı savunuyoruz. Savunmaya da devam edeceğiz. Uluslararası sistemlerin tıkanıp bir dünyada, normalleşmenin ancak ve ancak hakkaniyet temelinde çözümlerle sağlanacağına inanıyoruz. Geçmişten ders alıyor, geleceği doğru okuyor ve bu vizyonla yolumuzda ilerliyoruz. Biz diyalog kanallarını açık tutmanın önemine inanıyoruz. Biz, adil ve müreffeh bir dünyanın inşa edilebileceğini düşünüyoruz. Bu istikamette yolumuza devam etmenin de gayreti içerisindeyiz. Çin'in, uluslararası camianın önemli bir parçası olarak, bizim bu çabamızı desteklemesini bekliyoruz."

17. Türkiye Yatırım Konferansı (TRICON) 22–24 Eylül 2024'te New York'ta

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) / Türkiye-ABD İş Konseyi (TAİK) tarafından düzenlenen 17. Türkiye Yatırım Konferansı (TRICON), 22–24 Eylül 2024 tarihlerinde New York'ta gerçekleştirilecektir. Üç gün boyunca Türkiye-ABD ekonomik ilişkilerinin stratejik yol haritası ele alınacak; üst düzey toplantılar, sektörel yuvarlak masalar ve yatırımcı görüşmeleri düzenlenecektir.

Konferansın ilk gününde, **Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın** teşrifleriyle, **Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Dr. Alparslan Bayraktar, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek ve TCMB Başkanı Fatih Karahan yer alacaktır.** DEİK Başkanı Nail Olpak ve TAİK Başkanı Murat Özyeğin ile iki ülkenin önde gelen şirketlerinin karar vericileri de toplantılara katılacaktır.

Fortune 100 şirketlerinden üst düzey yöneticilerin katılımıyla düzenlenecek Yuvarlak Masa Toplantılarında, Türkiye'nin **yatırım fırsatları, stratejik sektörlerde iş birliği ve doğrudan yatırım stratejileri** ele alınacaktır. İlk gün, iş dünyası ve kamu temsilcilerini buluşturacak resepsiyon ile tamamlanacaktır.

İkinci gün, TAİK ve Citi iş birliğiyle **finans, enerji ve dijital teknolojiler** alanlarında sektörel yuvarlak masalar gerçekleştirilecektir. Oturumlarda, dünya çapındaki kurumsal yatırımcılar ve fon yöneticileri, Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek ve Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat ile bir araya gelecektir.

Üçüncü ve son gün, TAİK ve J.P. Morgan iş birliğiyle gerçekleştirilecek kapanış oturumları ile tamamlanacak; Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek ile TCMB Başkanı Fatih Karahan uluslararası yatırımcılarla buluşacak.

62. Şam Uluslararası Fuarına Katılım

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, 62. Şam Uluslararası Fuarı'nın iki ülke arasında ticari işbirliğini derinleştirecek, özellikle gümrük alanında uluslararası adımların atılmasına zemin hazırlayacak stratejik bir platform olacağını **açıkladı**. Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın yanı sıra törende, Cumhurbaşkanı Ahmed Şara, ve Suudi Arabistan Yatırım Bakan Yardımcısı Abdullah El-Dubeyhi açılış konuşmalarını **yaptı**. Ziyaret kapsamında üst düzey temaslara, gümrük işbirliği için karşılıklı idari yardımın işletilmesi ve ortak gümrük komitesi kurulması yönünde somut adımlar hedefleniyor.

Ticaret Bakanı Bolat, Türkiye'nin Suriye'ye açılan 9 gümrük kapısı bulunduğunu artık tırların karşılıklı gümrüklerden geçerek mallarını alıcıların olduğu yerlere boşaltacaklarını ifade etti. Bu gelişmenin ikili ticareti hızlandıracağını bildiren Bolat, şunları kaydetti: "Transit ticaret başlamış olacak. Türkiye'den başlayıp Suudi Arabistan'a, diğer Körfez ülkelerine kadar Suriye, Ürdün'ü geçecek transit ticarete Suriye artık yeniden 2011 öncesinde olduğu gibi transit ticaret geçiş ülkesi olacak. Bu hem Suriye'ye hem Türkiye'ye hem de diğer bölge ülkelerine uluslararası ticaretin artması noktasında önemli bir fayda sağlayacak."

Fuarın amacı ve kapsamı: Gıda, yaş meyve-sebze, demir-çelik, kâğıt, mobilya, otomotiv gibi birçok sektörde kalıcı ticari bağlar kurmak; kültürel tanıtım etkinliklerin düzenlenmesi gibi hedefler bulunuyor.

Gümrük işbirliği paketi: Niyet beyanıyla, karşılıklı idari yardım anlaşmasına işlerlik kazandırma, ortak gümrük komitesi ve çalışma grupları kurma, kurumlar arası tecrübe paylaşımı başlatma hedefi bulunuyor.

Üst düzey diplomasi: Nisan ayındaki Şam ziyareti ve Ağustos ayında Ankara'da imzalanan anlaşmaların devamı niteliğinde Bakan Nidal Şaar ile kapsamlı görüşme gerçekleştirilmesi planlandı.

Ticaret verileri: 2024'te ikili dış ticaret 2,6 milyar \$ ile rekor kırdı. 2025 Ocak-Temmuz'da ticaret hacmi 1,9 milyar \$'ı geçti; Türkiye'nin Suriye'ye ihracatı aynı dönemde %53 artışla 1,8 milyar \$ oldu.

İhracat kompozisyonu: Ayçiçeği yağı, un, pirinç, su, kek-bisküvi başta temel gıda ürünleri.

Talep tarafı fırsatlar: Suriye'de dayanıklı tüketim ve mobilya talebi; iç savaş sonrası sağlık ekipmanları ve ilaç tedarikinde Türkiye'nin güçlü tedarikçi rolü.

Uzun vadeli çerçeve: Mal ticaretinin ötesine geçecek Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşması hedefi (hizmetler, yatırımlar, kamu alımları dâhil); eğitim ve seminerlerle kurumsal kapasite uyumu.

11. Dünya Sektörler Arası İşbirliği Forumu İstanbul'da Gerçekleştirildi

Afrika'nın farklı ülkelerinden gelen 1500 iş insanı, üretici ve ihracatçı Türk KOBİ'lerle İstanbul Wow Convention Center'da düzenlenen 11. Dünya Sektörler Arası İşbirliği Forumu'nda (WCI Forum) bir araya geldi.

Forumun açılışında konuşan Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat, etkinliğin hem Afrika'da iş yapmak isteyen Türk iş insanları hem de Türkiye pazarına açılmak isteyen Afrikalı girişimciler için yeni iş birliği fırsatları sunduğunu belirtti.

Türkiye'nin Afrika Stratejisi: Bakan Bolat, Türkiye'nin 2003 yılında benimsediği Afrika Ülkeleriyle Ticari ve Ekonomik İlişkilerin Geliştirilmesi Stratejisi ve 2013'ten itibaren uygulanan Afrika Ortaklık Politikası çerçevesinde kıta ile ilişkilerin güçlendiğini vurguladı. 2003'te 12 olan Afrika'daki büyükelçilik sayısının 2024'te 44'e yükseldiğini, yakında 50'yi aşacağını kaydetti. Ayrıca, ticaret müşavirliklerinin sayısının da 4'ten 31'e çıktığını belirtti.

Ticaret ve Yatırımlarda Güçlü Artış: Türkiye'nin Afrika ile ticaret hacminin 2003'te 5,4 milyar dolar iken 2023'te 37 milyar dolara ulaştığını aktaran Bolat, ihracatın 2,1 milyar dolardan 22 milyar dolara çıktığını söyledi. Bu yılın ilk 9 ayında ise ticaret hacmi 27 milyar dolara yaklaştı. Türk özel sektör yatırımlarının da 2003'te 67 milyon dolardan 2023 itibarıyla 2,3 milyar dolar stok değerine, piyasa değeri açısından ise 10 milyar dolara ulaştığını belirten Bolat, bu yatırımların Afrika'da 100 binden fazla kişiye istihdam sağladığını dile getirdi.

Afrika'nın Ekonomik Potansiyeli: Afrika kıtasının 2024'te yüzde 3,7 büyüme ile 3 trilyon dolarlık GSYH'ye ulaşacağını öngördüğünü ifade eden Bolat, genç nüfus, artan şehirleşme ve yatırımlar sayesinde kıtanın orta ve uzun vadede önemli bir cazibe merkezi haline geleceğini söyledi. Türkiye'nin kıtaya yaklaşımının "kazan-kazan" ilkesi çerçevesinde yürütüldüğünü vurguladı.

Yeni Anlaşmalar ve İşbirlikleri: Bolat, Türkiye'nin Afrika ülkeleriyle bugüne kadar 50 Ticaret ve Ekonomik İşbirliği (TEİ) Anlaşması, 31 Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması ve 17 Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması imzaladığını açıkladı. Ayrıca Fas, Tunus, Mısır, Morityus ve Sudan ile serbest ticaret anlaşmaları bulunduğunu hatırlattı.

Türkiye–Portekiz Ticaretinde Yeni Hedef: 2025’te 3,5 Milyar Dolar

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, Portekiz’in Altyapı ve Konut Bakanı Miguel Pinto Luz ve beraberindeki heyeti Ticaret Bakanlığında ağırladı. Görüşmede, 2024’te 3 milyar ABD dolarına yükselen ikili ticaret hacminin 2025’te 3,5 milyar dolara çıkarılması hedefi teyit edildi.

Yatırım fırsatları: Portekiz hükümetinin önümüzdeki yıllarda planladığı yaklaşık **75 milyar dolarlık altyapı, ulaştırma, havalimanı, hızlı tren, konut ve haberleşme/telekom** yatırımlarında Türk şirketlerinin aktif rol alması beklentisi vurgulandı.

Yol haritası: Ekim 2025: Türk müteahhitlik sektörü odağında Portekiz’e iş heyeti programı düzenlenecek.2026 başı: İki ülke bakanlarının katılımıyla JETCO toplantısı gerçekleştirilecek.

Stratejik gündem: İkili ekonomik ilişkilerin farklı sektörlerde derinleştirilmesi, Türk iş dünyasının AB pazarındaki faaliyetlerinin kolaylaştırılması, yeşil ve dijital dönüşüm alanlarında ortak projelerin geliştirilmesi değerlendirildi.

Siyasi-ekonomik çerçeve: Türkiye, Portekiz ile siyasi, ekonomik, ticari ve savunma sanayii alanlarındaki ilişkileri güçlendirme kararlılığını yineledi.

6. Türkiye Kooperatifler Fuarı 28-31 Ağustos'ta Erzurum'da Gerçekleştirildi

Ticaret Bakanlığı öncülüğünde düzenlenen 6. Türkiye Kooperatifler Fuarı, 28-31 Ağustos tarihleri arasında Erzurum Recep Tayyip Erdoğan Fuar Merkezi'nde ziyaretçilerini ağırladı.

Bakanlıktan yapılan açıklamada, 2025 yılının Birleşmiş Milletler tarafından “Uluslararası Kooperatifler Yılı” ilan edildiği hatırlatılarak, temanın “Kooperatifler daha iyi bir dünya kurar” olarak belirlendiği ifade edildi.

Fuara, Türkiye'nin 81 ilinden kadın kooperatifleri, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden temsilciler, kamu kurumları, özel sektör, bankalar ve sivil toplum kuruluşlarından yaklaşık 200 kooperatif katılım sağladı.

Kooperatifçilik Kültürünün Geleceğe Taşınması: Açıklamada, fuarın amaçları arasında kooperatifçiliğin üretim ve ticaretteki gücünü görünür kılmak, yeni ticari bağlantılar kurmak, kooperatif ürünlerinin tanıtımını yapmak ve bu kültürü genç nesillere aktarmak olduğu belirtildi.

Fuarda ayrıca, **e-ticaret platformları** ve perakende sektörü temsilcilerinin yanı sıra birçok sektör lideri de yer aldı. “Sıfır Atık” temalı özel alanlar, kaybolmaya yüz tutmuş mesleklerin temsilcileri, zanaatkarlar ve kadın girişimciler için ayrıldı.

Bakanlık, kooperatiflerin markalaşma, pazarlama, dijitalleşme ve uluslararası entegrasyon süreçlerinde desteklenmeye devam edileceğini vurgularken, fuarın yalnızca ticari kapasiteyi artırmakla kalmayıp, Türkiye'nin imece kültürünün geleceğe taşınmasına da katkı sağladığına dikkat çekti.

Kooperatif başarı hikâyelerinin anlatıldığı, eğitim ve atölye çalışmalarının yapıldığı fuarda, sektör temsilcileri ile kooperatifler arasında iş birliği imkânlarının artırılması hedeflendi.

Ticaret Bakanlığı Üs düzey Uluslararası Temaslar

Çin Halk Cumhuriyeti'nde bulunan Ticaret Bakan Yardımcımız Mahmut Gürcan, Sağlık Bakanımız Sayın Prof. Dr. Kemal Memişoğlu başkanlığındaki heyetle birlikte Çin Ulusal Sağlık Komisyonu yetkilileriyle bir araya **geldi**. Türk ve Çinli iş insanları ve akademisyenlerle yapılan görüşmelerde, iki ülke arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesi ve karşılıklı işbirliğinin artırılması amacıyla verimli değerlendirmeler gerçekleştirildi.

Ticaret Bakan Yardımcısı Mustafa Tuzcu, Çin Halk Cumhuriyeti Ticaret Bakan Yardımcısı Yan Dong ile bir video konferans **gerçekleştirdi**. Görüşmede, iki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkiler tüm yönleriyle ele alındı.

Türkiye-Kırgızistan Ticaret Çalışma Grubu Toplantısı, Ticaret Bakan Yardımcısı Mustafa Tuzcu ve Kırgızistan Ekonomi ve Ticaret Bakan Yardımcısı Sultan Akhmatov'un eş başkanlığında Ankara'da **gerçekleştirildi**. Toplantıda, ikili ticaretin artırılması ve çeşitlendirilmesine yönelik atılacak adımlar kapsamlı şekilde ele alındı. Özellikle serbest bölgeler, yeşil ekonomi, karşılıklı yatırımlar ve yurtdışı müteahhitlik hizmetleri alanlarında iş birliğini geliştirmeye yönelik kapsamlı görüş alışverişinde bulunuldu.

Ticaret Bakan Yardımcımız Mahmut Gürcan, Moğolistan ziyareti kapsamında, Sağlık Bakanımız Prof. Dr. Kemal Memişoğlu başkanlığındaki heyet ile birlikte Moğolistan Sağlık Sistemi'nin tanıtımına yönelik düzenlenen **toplantıya iştirak etti**. Programın ardından Ulanbator Büyükelçisi Başak Genç Yüksel'i ziyaret eden heyet, Türkiye ile Moğolistan arasındaki ikili ilişkilerin güçlendirilmesine yönelik çalışmalar yapıldı.

Türkiye–Irak Üst Düzey Gümrük Toplantısı, Ticaret Bakan Yardımcısı Sezai Uçarmak ile Irak Ulaştırma ve Gümrük İşlerinden Sorumlu Başbakan Danışmanı Korgeneral Sami Abdhussain Radhi Al Sudani'nin başkanlıklarında 11 Ağustos 2025 tarihinde Ankara'da **düzenlenmiştir**. Irak ile 30 milyar dolarlık ikili ticaret hacmine ulaşmak, karşılıklı yatırımları artırmak, Kalkınma Yolu Projesi ve yeni gümrük kapılarıyla ticaretimizin daha da güçlü hale getirilmesi için yapılacak çalışmalar ele alındı

Ticaret Bakan Yardımcımız Mustafa Tuzcu, Türkiye-Asya Pasifik İş Konseyleri Başkanları Toplantısı'na **katıldı**. Toplantı kapsamında, Türkiye ile Asya Pasifik ülkeleri arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin güçlendirilmesi, karşılıklı yatırımların teşviki, iş dünyaları arasındaki temasların artırılması ve yeni iş birliği alanlarının hayata geçirilmesi hususlarında değerlendirmeler yapıldı.

PTTeM'den Uluslararası Posta Birliği 28. Kongresine Katılım

Evrensel Posta Birliği'nin (UPU) 28. Evrensel Posta Kongresi'nde, 192 üye ülkenin bakanları, posta idarelerinin üst düzey yöneticileri ve küresel sektör temsilcileriyle 8 Eylül itibarıyla Dubai'de bir araya geldi.

2026-2029 dönemine yön verecek UPU stratejisi ve iş planının belirlendiği; posta ve lojistik sektöründe dijitalleşme, e-ticaret lojistiği, çok taraflı iş birlikleri ile birlikte özellikle Delivered Duty Paid (DDP) çözümleri ve de minimis uygulamalarının öne çıktığı bu kritik Kongre'de, UPU Danışma Komitesi Üyesi olarak PTTeM de Türkiye'nin küresel rolünü güçlendirmeye ve sektörün geleceğine katkı sunmak üzere Kongreye katılım sağladı.

ETİD başkanı Hakan Çevikoğlu Kongrede yaptığı konuşmada, ABD'nin de minimis muafiyetini kaldırmasının ardından ortaya çıkan yeni koşullar, UPU'nun hızla devreye aldığı DDP çözümüyle güvenli ve sürdürülebilir şekilde yönetilmeye başlanmıştır, bu gelişme, posta kargosunun e-ticaret gönderilerinde en güvenilir kanallardan biri olmaya devam ettiğini bir kez daha teyit etmektedir ifadelerini kullandı.

Dubai Başkonsolosluğumuz ve Dışişleri Bakanlığımızın değerli katkıları ile Kongre kapsamında yapılan seçimlerde PTT, UPU Posta İşletme Konseyi ve İdari Konsey üyesi olarak seçilmiştir. PTT yönetimini kutluyor, görevlerinde başarılar diliyoruz.

Yapay Zekâ Çağında E-Ticaretin Geleceği: Türkiye Payını Artırmaya Odaklandı

İstanbul'da iş dünyasının öncü kurumlarını buluşturan “Yapay Zekâ Çağında E-Ticaretin Geleceği” etkinliğinde Türkiye'nin dijital ticarete konumunu güçlendirme hedefi vurgulandı. Etkinlik, **Elektronik Ticaret İşletmecileri Derneği, TOBB Türkiye E-Ticaret Meclisi,, DEİK, E-Ticaret İş Konseyi ve İstanbul Ekonomik Araştırmalar Derneği (İEAD)** gibi paydaşların ev sahipliğinde **gerçekleşti**.

Ticaret Bakanı Ömer Bolat e-ticaret ve e-ihracata stratejik önem verdiklerini, firmaların uyum ve ölçeklenme süreçlerini desteklediklerini belirtti. Küresel e-ticaret pazarı 2024'te 7 trilyon doları aşarken 2026'da 8,1 trilyon dolara ulaşması öngörülüyor. Bu çerçevede Türkiye'nin payını arttırmasının, “yarınlar” açısından kritik önemde olduğu vurgulandı.

Sayın Bolat, “Bugün, DEİK, TOBB Türkiye E-Ticaret Meclisi, “Elektronik Ticaret İşletmecileri Derneği, E-Ticaret İş Konseyi ve İstanbul Ekonomik Araştırmalar Derneği gibi iş dünyamızın kıymetli temsilcilerince düzenlenen bu organizasyonun e-ticaret ekosistemimize önemli katkılar sağlayacağına inanıyor, emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Bizler biliyoruz ki teknolojiye ayak uydurmak sadece bir iktisadi mesele değil; aynı zamanda bizlere emanet edilen bu vatani daha güçlü, daha müreffeh ve daha itibarlı kılma sorumluluğumuzun da bir gereğidir. Rabbim, ülkemizi dijital çağın imkânlarını en iyi şekilde kullanan, adaletli ticaretiyle, bereketli kazançlara vesile olan hayırlı bir millet olma yolunda muvaffak eylesin.” açıklamalarında bulundu.

Etkinlikte Rekabet Kurumu Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Hakan Bilir de bir konuşma yaptı. Sayın Bilir konuşmasında teknoloji yoğun ürün ve hizmetlerdeki Rekabet Kurumu'nun politika ve stratejisi hakkında detaylı paylaşımlarda bulundu.

2026-28 Orta Vadeli Program Yayımlandı

29 Ağustos tarihinde gerçekleştirilen Ekonomi Koordinasyon Kurulu ertesinde 2026-28 Orta Vadeli Program (OVP) **açıklandı**. OVP, yeşil ve dijital ekonomiye geçişte teknoloji dönüşümünü hızlandırmayı ve verimlilik artışıyla sürdürülebilir büyümeyi hedefliyor.

- Dijital ekonominin gelişimine destek olmak amacıyla içerik öne çıkarma, algoritmalarının şeffaflığı, adil sıralama, içerik kaldırma kriterleri ve telif paylaşım esaslarını kapsayan bir **Dijital Rekabet Uyum Rehberi** hazırlanacaktır.
- **Yeşil ve dijital dönüşüm** ile tedarik zincirlerinin geliştirilmesi konularında **Avrupa Birliği ile yeni bir diyalog mekanizması** hayata geçirilecektir.
- Yüksek teknolojlili imalat sanayii sektörleri ile bilişim sektörlerinde büyüme potansiyeline sahip KOBİ'ler ve **Turcorn olma potansiyeline sahip girişimler**, kapasite gelişimi ve küresel rekabetçilik hedefiyle daha odaklı bir şekilde **desteklenecektir**.
- Teknoloji Hamlesi Programı kapsamında **kritik ürün ve teknolojilerin yerli imkânlarla geliştirilmesi** ve üretilmesi için yeni program çağrılarına çıkılacaktır.
- Stratejik Hamle Programı kapsamında **arz güvenliğini sağlayacak, dışa bağımlılığı azaltacak**, Ar-Ge içeriği yüksek ve ikiz dönüşüm hedefleriyle uyumlu yatırımlar desteklenecektir
- Mevzuatın **Avrupa Birliği Yapay Zekâ Tüzüğü ile uyumlaştırılması** kapsamında çalışmalar tamamlanacaktır
- Veri temelli karar alma mekanizmalarını geliştirmek ve veri mahremiyeti ile güvenliğini gözetten bir yönetim çerçevesi oluşturmak amacıyla **Ulusal Veri Stratejisi ve Eylem Planı** hayata geçirilecektir.
- Yeni nesil çalışma modellerinde yaşanan gelişmeler doğrultusunda **işgücü piyasasının ihtiyaçları ve iş yaşam dengesi gözetilerek sosyal taraflarla diyalog halinde mevzuat düzenlemeleri hayata geçirilecek ve güvenceli esneklik sağlanacaktır**.
- Yeşil ve **dijital dönüşümün işgücü piyasalarına yansımaları** analiz edilerek, uyum ve adil geçiş sürecine yönelik programlar hazırlanacaktır.
- Farklı idareler tarafından yürütülen piyasa gözetim ve denetim faaliyetlerinin toplulaştırılması, uygulama yeknesaklığının sağlanması ve mükerrerliklerin engellenmesi amacıyla Piyasa Gözetim ve Denetim Kurumu Kurulacaktır.

AB'nin 2025 Stratejik Öngörü Raporu yayımlandı

Avrupa Komisyonu, 9 Eylül 2025'te yayımladığı Stratejik Öngörü Raporu'nda (COM(2025) 484) AB'yi "türbülans ve belirsizlik" ortamında güçlendirmeyi hedefleyen "Dayanıklılık 2.0" yaklaşımını tanıttı. Rapor, 2040'a kadar AB'nin uzun vadeli tercihlerini yönlendirecek bir vizyon ve eylem alanları sunuyor.

Komisyon, erozyona uğrayan kurallara dayalı uluslararası düzen, hızlanan iklim/çevre baskıları, güvenlik riskleri, teknoloji ve demografi kaynaklı dönüşümler ile demokrasiye yönelik tehditleri AB'nin politika alanını şekillendiren başlıca dinamikler olarak tespit etti. Çalışma, yeni "Hazırlık Birliği Stratejisi" ile bağlantılı, tepkisel değil proaktif bir yönetim çizgisi öneriyor.

İkiz dönüşümü odağına alan strateji belgesinin odaklandığı gelişim alanları şunlar:

- AB için tutarlı bir küresel vizyon geliştirmek
- İç ve dış güvenliği güçlendirmek (sivil-askerî sinerjiler dahil)
- Teknoloji ve araştırmanın gücünü kullanmak (etik ve bilim temelli küresel kurallar)
- Uzun vadeli ekonomik dayanıklılığı artırmak ve işgücü dönüşümüne hazırlanmak
- Sürdürülebilir ve kapsayıcı refahı desteklemek
- Eğitimi yeniden tasarlamak (yaşam boyu öğrenme, STEM ve yapay zekâ okuryazarlığı)
- Demokrasiyi ortak bir kamu değeri olarak güçlendirmek (yanıltıcı bilgiyle mücadele)
- Demografik dönüşümü öngörmek ve kuşaklar arası adaleti güçlendirmek

Von der Leyen'in 2025 Birliğin Durumu Konuşması: “Avrupa’nın Bağımsızlık Anı”

Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, yeni yasama döneminin ilk “[Birliğin Durumu](#)” (SOTEU) konuşmasında Avrupa için “bağımsızlık anı” çağrısı [yaptı](#); savunmadan enerjiye, dijitalden sosyal politikalara uzanan bir dizi somut girişim açıklandı. Mesajın omurgası, Rusya’nın savaşına karşı Ukrayna’ya uzun vadeli destek, ABD ile ticari anlaşmanın ardından rekabet gücünü yeniden inşa etmek ve içeride dayanıklılığı artırmak oldu.

Rekabet gücü: 2028’e Tek Pazar Yol Haritası, Sanayi Hızlandırma Yasası ve ölçeklenme fonları: Komisyon, [Letta Raporu’nda](#) vurgulanan sorunları gidermek üzere “2028’e Tek Pazar Yol Haritası”, [Sanayi Hızlandırma Yasası](#), [omnibus sadeleştirme paketleri](#) ve “[28. rejim](#)” üzerinde çalışacak. [Scaleup Europe Fund](#) ile kritik alanlardaki hızlı büyüyen şirketlere çok milyarlık yatırım, [Avrupa İnovasyon Yasası](#), [Dijital Euro](#) ve [Tasarruf-Yatırım Birliği](#) gündemde.

Yapay zekâ ve bulut: Avrupa’nın “kendi” yapay zekâ kapasitesine odaklanılacak, [AB Bulut ve Yapay Zeka Geliştirme Yasası](#), Kuantum Sandbox ve [AB Yapay Zeka Gigafactory’leri](#) ile model geliştirme, eğitime ve yaygınlaştırma hedefleniyor. Avrupa teknoloji şirketlerinin de “[European AI & Tech Declaration](#)” kapsamında egemenlik yatırımlarına taahhüt vermesi öngörülüyor.

Batarya İvmesi ile 1,8 milyar avro özkaynak destekli üretim kapasitesi artışı planlanırken, kamu alımlarında “[Made in Europe](#)” kriteriyle temiz teknolojiler için lider pazar oluşturulacak. AB’nin, 2030’a kadar en az %55 emisyon azaltım hedefinde “rotada” olduğunu yineledi.

Otomotiv sektöründe isew, “[Küçük Uygun Fiyatlı Otomobiller](#)” girişimiyle Avrupa içi tedarik zincirlerine dayanan, hafif ve erişilebilir “E-Car” üretimi için sanayiyle birlikte çalışma önerildi.

Komisyon, dezenformasyona karşı “[Avrupa Demokrasi Kalkanı](#)” ve bir [Avrupa Demokratik Dayanıklılık Merkezi](#) kuracak; bağımsız medyayı desteklemek için [Medya Dayanıklılık Programı](#) başlatacak. Çocukların sosyal medyaya erişimine yaş kısıtlaması konusunu değerlendirmek üzere yıl sonuna dek uzman paneli raporu istenecek.

AB-ABD gümrük/ticaret anlaşması ile ilgili olarak ise von der Leyen, AB’nin “pazar erişimini ve istihdamı korumak için en iyi sonucu” aldığını savundu. Çerçeve, ABD’ye ihracatın büyük kısmında %15 gümrük tavanı içeriyor; uçak parçaları ve bazı kimyasallarda sifıra yakın tarifeler, çelik-alüminyum için kotalı bir sisteme geçiş hedefi ve enerji-teknolojide alım taahhütleri öne çıkıyor.

Draghi Raporu'nun Ardından Bir Yıl": AB'ye hız, ölçek ve ortak finansman çağrısı

Avrupa'nın rekabetçiliğini masaya yatıran "[High Level Conference – One year after the Draghi report](#)" toplantısında, AB'nin büyüme modelinin zayıfladığı, stratejik bağımlılıkların arttığı ve kamu mali imkânlarının daraldığı [uyarısı bizzat Mario Draghi tarafından yapıldı](#). Konuşmada, teknolojiden enerjiye, sanayi politikasından rekabet hukukuna uzanan somut bir "hız, ölçek ve yoğunluk" programı önerildi.

Zayıflayan büyüme modeli: Küresel ticaretin ivme kaybetmesi ve ABD'nin Smoot-Hawley döneminden beri en yüksek tarifeleri uygulaması Avrupa ihracatını baskılıyor. Çin'in AB ile ticaret fazlası Aralık'tan bu yana yaklaşık %20 arttı.

Dev yatırım ihtiyacı: ECB hesabıyla 2025–2031 dönemi yıllık yatırım gereksinimi ~1,2 trilyon €. Kamu payı %24'ten %43'e çıkıyor; bu da ağırlıklı savunma nedeniyle yılda +510 milyar € ek kamu harcaması demek. Buna karşın AB kamu borcunun gelecek 10 yılda GSYH'nin %93'üne çıkacağı öngörülüyor.

Üç stratejik öncelik: (i) ileri teknolojilerde inovasyon açığını kapatmak, (ii) büyümeyi destekleyen bir karbonsuzlaşma rotası çizmek, (iii) ekonomik güvenliği güçlendirmek.

AB'nin Yapay Zeka açığı: 2024'te ABD 40, Çin 15, AB 3 büyük temel model üretti. KOBİ'lerde Yapay Zeka benimseme %13–21, imalatla Yapay Zeka kullanımı %10 düzeyinde.

"28'inci rejim" vurgusu: Startup'ların 27 ayrı hukuk yerine tek, bütünleşik bir çerçeveye AB genelinde faaliyet, ticaret ve finansman sağlayabilmesi [isteniyor](#).

Sermaye ve araştırma: Scaleup Europe Fund'ın ölçeğinin büyütülmesi; [DARPA](#) tarzı, merkezî mükemmeliyet odaklı, yüksek risk-yüksek getiri programlarına kaynak yoğunlaştırılması

GDPR ve Yapay Zeka Yasası: Yapay Zeka'nın geliştirilebilmesi için GDPR'nin radikal bir şekilde [sadeleşmesi](#) ve üye devlet [altın kaplamalarının](#) temizlenmesi çağrısı yapıldı. Yapay Zeka Yasası'nın yüksek riskli sistemlere ilişkin kısmının geçici olarak durdurulması ve Komisyon tarafından Yapay Zeka düzenlemelerinde daha çok ex post (ardıl) ve riske dayalı müdahale edilmesi öneriliyor.

Devlet yardımları: 2023'te AB'de 190 milyar € devlet yardımı verilirken, [IPCEI](#)'lerin toplamı 2018'den beri bu miktarın çok altında kaldı. Dağınık destek yerine, Japonya'nın [Rapidus](#) örneğindeki gibi tekil, büyük ölçekli şampiyon yaklaşımı savunuluyor (AB çip IPCEI'sinin 14 ülke/68 proje/56 şirkete bölünmesi eleştiriliyor).

Kamu alımlarıyla pazar yaratma: AB kamu alımları GSYH'nin %14'ü. Savunmada **çip, sektörel bulut ve dikey yapay zeka, yeşil çelik/alüminyum** gibi alanlarda AB öncelikli alım ve uyumlu kurallar öneriliyor.

Dijital Dünyanın düzenlenmesinde ABD-AB Çatışması

ABD-AB ticaret görüşmeleri esnasında ve öncesinde **Münih Güvenlik konferansında** AB'nin ABD menşeli dijital platformlara yönelik başta dijital hizmet vergisi olmak üzere düzenleyici yaklaşımı ABD tarafından eleştirilmiş ve AB'nin bu alanda geri adım atması talep edilmişti.

ABD dışişleri bakanı Marco Rubio'nun bu süreç içerisinde ABD diplomatlarına Dijital Hizmetler Yasası hakkında lobi faaliyeti yürütmeleri için talimat verdiği basına **yansımıştı**.

Son olarak ABD Başkanı Donald Trump'ın **Truth Socail paylaşımı** tüm AB'ye yönelik açık bir mesaj içeriyor. Mesajda "As the President of the United States, I will stand up to Countries that attack our incredible American Tech Companies. **Digital Taxes, Digital Services Legislation, and Digital Markets Regulations** are all designed to harm or discriminate against American Technology. They also, outrageously, **give a complete pass to China's largest Tech Companies.**" ifadelerine yer veriliyordu.

ABD ile yapılan ticaret anlaşması ertesinde von der Leyen'in ise: "When we talk about competitiveness and independence, we must talk about our relations with the United States. I have heard many things about the deal we agreed on over the summer. I understand the initial reactions. So allow me to be as clear I can. Our trading relationship with the US is our most important. We export over €500 billion worth of goods to the US every year. Millions of jobs depend on it. As President of the Commission, I will never gamble with people's jobs or livelihoods. This is why we did a deal to keep market access for our industries. **And we ensured that Europe got the best possible deal out there. We have put our companies at a relative advantage.** Because some of our direct competitors face much higher US tariffs. Yes, their baseline may be lower. But when you account for the exceptions that we secured and the additional rates which others have on top, we have the best agreement. Without any doubt. **And I want to be crystal clear on one point: Whether on environmental or digital regulation. We set our own standards. We set our own regulations. Europe will always decide for itself.**"

DSA, DMA, DST, FDI vb. düzenleme ve bu düzenlemelere dayalı uygulamaların ABD ve Çinli şirketlere karşı AB'nin korumacı politikalarının bir yansıması mı olduğu, yoksa gerçekten belirli ihtiyaçlara yönelik fonksiyonel düzenlemeler mi oldukları konusu AB'de de tartışılan bir konu. Tartışmalar bir yana, Draghi raporu ve üzerinden geçen bir yıllık süre AB'nin inovasyonun teşvik edilebilmesi için dijital düzenlemelerinde sadeleştirmeye gitmesi gerektiğini açıkça ifade ediyor. Bu doğrultuşa Komisyonun veri, siber güvenlik ve yapay zeka başlıklarında olmak üzere bir **inisiyatif** (omnibüs directive/torba yasa) başlattığı görülüyor.

Beyaz Saray'da "Yapay Zekâ" Buluşması: Teknoloji CEO'ları Trump Yönetimi'nin AI Politikalarına Övgülerini Sundu

ABD Başkanı Donald J. Trump ve First Lady, yapay zekâ odaklı kamu-özel işbirliğini görüşmek üzere teknoloji sektörünün önde gelen isimleriyle Beyaz Saray'da bir araya geldi. Toplantı, Temmuz 2025'te açıklanan "America's AI Action Plan"ın uygulamasına ve AI eğitime yönelik girişimlerin genişletilmesine atıfla ve "inovasyon-altyapı-uluslararası işbirliği" ekseninde düzenlendi.

Sam Altman (OpenAI): Yönetimin "iş dünyası ve inovasyon yanlısı" yaklaşımını övdü; ABD'de sanayi gücünün yeniden tesisine dönük yatırımların uzun vadeli liderliği destekleyeceğini vurguladı.

Sergey Brin (Google kurucu ortağı): "Küresel bir yarış" olan AI'da hükümetin şirketlerle çatışmak yerine destek vermesinin kritik olduğunu söyledi.

Safra Catz (Oracle CEO'su): "Amerikan inovasyonunun serbest bırakıldığını" ve bunun ABD'nin kazanmasını mümkün kıldığını dile getirdi.

Tim Cook (Apple CEO'su): ABD'de 600 milyar dolar düzeyinde yatırım taahhüdünü ve ileri üretim adımlarını hatırlattı; küresel ölçekte ABD'li şirketlere verilen diplomatik desteğe teşekkür etti.

Satya Nadella (Microsoft Başkanı & CEO'su): ABD'nin liderliği için oluşturulan politika çerçevesini ve "ABD teknolojisine duyulan küresel güveni" öne çıkardı.

Sundar Pichai (Alphabet & Google CEO'su): AI'nın "nesiller boyu görülecek en dönüştürücü an" olduğunu; AI Action Planın iyi bir başlangıç sayıldığını belirtti.

Lisa Su (AMD Başkanı & CEO'su): Yarı iletken endüstrisine verilen desteğin son aylarda ciddi hızlanma yarattığını söyledi.

Mark Zuckerberg (Meta CEO'su): Veri merkezleri ve altyapı için 2028'e kadar ABD'de en az 600 milyar dolar yatırım planını dile getirdi.

Greg Brockman (OpenAI Başkanı): Tarihin en büyük altyapı hamlelerinden birinin yürütüldüğünü belirtti.

- **Ticaret Bakanlığı Reklam Kurulu’ndan Yasa Dışı Bahisle Mücadele - 30 Yüksek Takipçili Sosyal Medya Hesabına Erişim Engeli**

Ticaret Bakanlığı Reklam Kurulu’nun 14 Ağustos 2025’te yapılan 360. toplantısında, yasa dışı bahis ve kumar reklamları toplantının ana gündem maddelerinden biri olarak ele **alındı**. Tüketicileri canlı bahse katılmaya teşvik eden, kumar oynamaya özendiren ve yasa dışı sitelere yönlendiren yüksek takipçili sosyal medya hesapları incelendi. İnceleme sonucunda Yasa dışı bahis/kumar reklamı yaptığı tespit edilen 30 sosyal medya hesabına erişim engeli uygulanmasına karar verildi. Söz konusu hesapların sahipleri ile yönlendirme yapılan yasa dışı bahis/kumar sitelerinin muhatapları hakkında adli tahkikat süreçlerinin başlatılması için ilgili kurumlara başvuru yapılmasına hükmedildi. Bakanlık, tüketicilerin, özellikle de gençlerin zararlı etkilerden korunması amacıyla yasa dışı reklam faaliyetleriyle mücadeleyi kesintisiz sürdüreceğini ve denetimlerin kararlılıkla devam edeceğini bildirdi.

- **Ticaret Bakanlığı Reklam Kurulu’ndan “Gizemli Kutu” Satışlarına Erişim Engeli**

Ticaret Bakanlığı Reklam Kurulu’nun 14 Ağustos 2025 tarihli 360. toplantısında, son dönemde çeşitli platformlarda tüketicilere içeriği belirsiz ürünlerden oluşan “Gizemli Kutu” adı altında yapılan satışlar ele **alındı**. Kurul, bu tanıtımların tüketicilerin ekonomik davranışlarını önemli ölçüde bozma riski taşıdığı ve normal şartlarda taraf olunmayacak işlemlere yönlendirebildiği değerlendirilmesinde bulundu. Yapılan incelemeler sonucunda “Gizemli kutu” ve benzeri satış yöntemlerinin haksız ticari uygulama olduğuna, söz konusu tanıtımlara erişim engeli uygulanmasına karar verildi ve yasa dışı faaliyet yürüttüğü tespit edilen sitelerin muhatapları hakkında adli tahkikat başlatılması için ilgili kurumlara başvuru yapılmasına hükmedildi.

- **Ticaret Bakanlığı Aldatıcı ve Yanıltıcı Reklamlara Karşı Mücadeleyi Sürdürüyor**

Ticaret Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren Reklam Kurulu, tüketicileri korumaya yönelik denetim ve incelemelerini aralıksız **sürdürüyor**. Kurul, 2025’in ilk yedi ayında aldatıcı reklam ve haksız ticari uygulama tespit edilen 875 dosya hakkında durdurma yaptırımıyla birlikte toplam 156,8 milyon TL idari para cezası uyguladı. 134 dosya karara bağlandı, bunlardan 122’si mevzuata aykırı bulundu. Aykırı dosyalara yayın durdurma yaptırımı ve toplam 15.733.665 TL idari para cezası uygulandı. 3 dosyada tüketici mağduriyetlerini önlemek amacıyla erişim engeli kararı alındı. Temmuz ayı gündeminde; sağlık ürünleri ve gıda takviyeleri, emlak ilanları, turizm tanıtımları, iletişim ve finans hizmetleri ile sosyal medya etkileyicileri ve dijital içeriklere ilişkin ticari uygulamalar öne çıktı.

- **29. Tüketici Konseyi Toplantısı Ticaret Bakanlığı’nda Gerçekleşti**

09 Eylül 2025 tarihinde Ticaret Bakanlığı’nda düzenlenen 29’uncu Tüketici Konseyi toplantısı, 81 ilden gelen tüketici kuruluşlarının temsilcilerinin katılımıyla **gerçekleştirildi**. Toplantıda, Konsey başkan ve üyeleri, özel sektör temsilcileri ile kamu kurum ve kuruluşlarının katılımıyla tüketicilerin korunmasına yönelik yeni düzenlemeler ve yapay zekânın tüketici hakları süreçlerinde daha etkin kullanılması ele alındı. Ticaret Bakanlığı açıklamasında, tüketicilerin haklarını güçlendirmek için son iki yılda; haksız ticaret, fahiş fiyat, stokçuluk ve yanıltıcı reklamlarla mücadelede otomotiv, emlak, gıda, perakende, marketler ve kuyumculuk gibi birçok sektörde yasal düzenlemeler hayata geçirdi. Bu süreçte milyonlarca firma ve on milyonlarca ürün denetlendi, yasa dışı uygulamalara milyarlarca lira idari para cezası uygulandığını ifade etti.

- **Sınır Ötesi E-Ticaret**

Ticaret Bakanlığı tarafından Sınır Ötesi E-Ticaret Kapsamında Amerika Birleşik Devletlerine Yapılacak E-İhracat İşlemleri Hakkında Rehber **yayınlandı**.

- **Temu’nun Avrupa Kullanıcı Sayısı %12,5 Arttı**

Temu’nun 31 Ağustos 2025 tarihli şeffaflık [raporuna](#) göre, şirketin Avrupa’daki kullanıcı tabanı yılın ilk yarısında %12,5 büyüyerek 115,7 milyon kişiye ulaştı. En yüksek artış Fransa’da görüldü, ülke 2,6 milyon yeni kullanıcıyla %19,4’lük büyümeye kaydetti. İspanya’da kullanıcı sayısı %15,6 artışla 12,6 milyona çıktı. Bölgenin en büyük pazarı ise Almanya oldu; 2025’in ilk yarısında aylık ortalama 19,3 milyon kullanıcıyla lider konumda.

- **AB Komisyonu’ndan Ecommerce Europe’un Adil Rekabet Kampanyası Hakkında Yanıt**

Avrupa Komisyonu’nun DG GROW birimi, Ecommerce Europe’un Level Playing Field (LPF) kampanyasının birinci yıl değerlendirmesi kapsamında gönderilen mektuba yanıt verdi. Komisyon, dile getirilen endişeleri kabul etti ve öneriler için teşekkür etti. Özellikle, E-Ticaret İletişimi belgesinde duyurulan yeni web-crawler aracına atıfta bulunarak, bu aracın artık Üye Devlet otoritelerinin kullanımına açıldığını doğruladı. Araç, çevrim içi ortamda potansiyel olarak uygunsuz ürünleri tespit etmek için otomatik aramalar yapacak. Komisyon ayrıca, Piyasa Gözetimi Tüzüğü’nün değerlendirmesi ve Yeni Yasama Çerçevesi’nin (NLF) revizyonu süreçlerine Ecommerce Europe’un katkıda bulunmasını [davet etti](#).

- **Fransa, Aldatıcı Pazarlama Yapan 80 İnternet Sitesini Engelledi**

Fransa Rekabet, Tüketici İşleri ve Dolandırıcılık Kontrol Genel Müdürlüğü (DGCCRF), 2025’in ilk yarısında 80 sahte internet sitesini erişime [kapattı](#). Sitelerin kapatılma gerekçeleri arasında yanıltıcı fiyat ve stok bilgileri ile tehlikeli veya yasaklı ürün satışı yer aldı. DGCCRF, bu dönemde engellenen site sayısının 2024’ün tamamına eşit olduğunu açıkladı. Ticaret Bakan Yardımcısı Véronique Louwagie ise, sahte indirimler gibi uygulamalara karşı daha hızlı müdahaleyi mümkün kılacak yasal değişiklikler yapılması gerektiğini vurguladı.

- **AB Mahkemesi’nden Meta ve TikTok’a DSA Ücret Kararı**

Avrupa Birliği Genel Mahkemesi, Meta ve TikTok’un açtığı davada, Dijital Hizmetler Yasası (DSA) kapsamında uygulanan denetim ücretlerinin hesaplama yöntemini geçersiz kıldı. [Politico’ya göre](#), şirketler ödedikleri ücretleri geri alamayacak ancak Komisyon 12 ay içinde yeni bir yasal dayanak oluşturmak zorunda. Uyuşmazlık, küresel yıllık net gelirin %0,05’i oranında belirlenen ücretin kullanıcı sayısı ve kârlılık esasına göre hesaplanmasından kaynaklanıyordu. Mahkeme, yöntemin uygulama kararı yerine “yetki devriyle” çıkarılması gerektiğine hükmetti. Komisyon, mahkeme kararını “usule ilişkin düzeltme” olarak nitelendirerek ücretin temel mantığının onaylandığını vurguladı. Meta ve TikTok ise sonucun, kârlı şirketlere aşırı yük bindiren mevcut dengesizlikleri gidermesi gerektiğini savundu. DSA, 2022’den bu yana çok büyük çevrim içi platformlara yasa dışı ve zararlı içeriklere karşı daha güçlü önlemler alma yükümlülüğü getiriyor. Ücret yükümlülüğü Amazon, Apple, Google, Microsoft, X, Snapchat ve Pinterest’i de kapsıyor.

- **Üye Devletlerden Otomatik Sözleşme Kurallarına İtiraz**

Yüksek Düzeyli Adalet ve Büyüme Forumu (High-Level Forum on Justice for Growth) öncesindeki hazırlık toplantısında, Komisyon’un gündeme getirdiği UNCITRAL Otomatik Sözleşme Model Yasası tartışıldı. Belçika, Çekya, Finlandiya, Fransa, Hollanda, Romanya ve İsveç temsilcileri, girişimin Komisyon’un sözleşme hukuku yetkilerini aşabileceği ve düzenleme yorgunluğunu artıracabileceği gerekçesiyle itirazlarını dile getirdi. Toplantıda, düzenlemenin B2C mi yoksa B2B işlemlerini mi hedeflediği konusunda netlik bulunmadığı ifade edildi.

• EDPB'den DSA ve GDPR İlişkisine Dair Yeni Rehber

Avrupa Veri Koruma Kurulu (EDPB), 12 Eylül'de Dijital Hizmetler Yasası (DSA) ile Genel Veri Koruma Tüzüğü (GDPR) arasındaki ilişkiye yönelik rehber [yayımladı](#). Rehber; bildirim ve işlem sistemleri, öneri algoritmaları, reklam şeffaflığı, çocukların korunması ve profil bazlı reklam yasağı gibi GDPR ile doğrudan bağlantılı hükümleri ele alıyor. Amaç, GDPR'nin DSA kapsamındaki yükümlülükler çerçevesinde nasıl uygulanması gerektiğini açıklığa kavuşturmak. Rehber, 31 Ekim'e kadar kamuoyu istişaresine açık olacak.

• AB Veri Yasası Yürürlüğe Girdi

12 Eylül itibarıyla [AB Veri Yasası \(Data Act\) yürürlüğe girdi](#). Düzenleme, AB'de üretilen verilerin sektörler arası erişilebilir, paylaşılabılır ve kullanılabilir olmasını sağlarken adalet ve inovasyonu teşvik etmeyi amaçlıyor. Yasa ile:

- Bağlantılı cihaz kullanıcılarına kendi verilerine erişim ve paylaşım hakkı tanındı,
- B2B ve B2C veri paylaşımına kurallar getirildi,
- Bulut sağlayıcıları arasında geçiş kolaylaştırıldı,
- Üçüncü ülkelerin hukuka aykırı veri erişimine karşı güvenlik önlemleri sağlandı,
- Veri hizmetleri arasında birlikte çalışabilirlik teşvik edildi.

Komisyon, uygulamayı desteklemek için Hukuki Danışma Masası kuracak, ticari sırların korunmasına dair kılavuz yayımlayacak ve standart sözleşme hükümleri hazırlayacak. Ayrıca, 28 Ekim'de [Birlik Veri Stratejisi](#) açıklanacak.

• AB Komisyonu'ndan Rekabet Hukukunda Yeni Esneklik Sinyali

Avrupa Komisyonu, rakipler arası ortak girişimlere ilişkin iki rehber ve bir görüş yayımladı. Kararlar, sürdürülebilirlik ve tarım sektörünün desteklenmesi gibi AB politika öncelikleriyle uyumlu durumlarda iş birliğine izin verilebileceğini ortaya koyuyor. Bağlantılı Araçlar İçin SEP Lisans Grubu (9 Temmuz 2025): Otomotiv üreticilerinin bağlantılı araç teknolojileri için gerekli standart esaslı patentlerde ortak lisans müzakeresi yapmasına yeşil ışık yakıldı. Ancak pazar payı, açık üyelik ve hassas bilgi paylaşımı sınırlamaları gibi katı koşullar getirildi.

- **Yeşil Limanlar Projesi (9 Temmuz 2025):** AB limanlarındaki terminal işletmecilerinin elektrikli konteyner ekipmanı için ortak alım ve standart geliştirme girişimine izin verildi. İş birliğinin rekabeti sınırlamaması için talep havuzuna kota ve bilgi paylaşımına sınır şartları eklendi
- **Fransız Şarap Üreticileri (15 Temmuz 2025):** Tarım sektörüne özgü CMO Tüzüğü'nün 210a maddesi kapsamında, üreticilerin toplu şarap alımlarında “yönlendirme fiyatları” belirlemesine onay verildi. Karar, kriz döneminde sürdürülebilir üretimi desteklemeyi amaçlıyor.

Komisyon, bu kararlarla hızlı ve esnek rehberlik sağlayabileceğini gösterdi. Rehber mektuplar yedi ay içinde sonuçlandırılırken, şarap üreticilerine ilişkin görüş yalnızca dört ayda verildi. Sonuç olarak, AB rekabet hukuku kendi öz değerlendirme esasına dayanmayı sürdürse de, Komisyon'un yeni yaklaşımı şirketlere gri alanlarda erken diyalog imkânı sunuyor. Özellikle teknoloji ve sürdürülebilirlik odaklı iş birliklerinde, bu esnekliğin iş dünyası için yol gösterici olması [bekleniyor](#).

- **Avrupa Parlamentosu, Atık Çerçeve Direktifi’ni Onayladı**

Avrupa Parlamentosu Genel Kurulu, 9 Eylül’de revize edilmiş Atık Çerçeve Direktifinin son hâlini **onayladı**. Şubat 2025’te ortak yasa koyucular tarafından üzerinde uzlaşılan metne göre, Üye Devletler, Direktifin yürürlüğe girmesinden itibaren 30 ay içinde yeni Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu (EPR) sistemlerini kurmakla yükümlü olacak. Buna göre üreticiler, AB pazarına sundukları tekstil ürünlerinin toplanma, ayrıştırma ve geri dönüşüm maliyetlerini üstlenecek. “Üretici” tanımı, AB üye ülkelerinde nihai tüketicilere tekstil satan e-ticaret aktörlerini de kapsıyor. Ürün kapsamı arasında tekstil, giyim eşyaları ve aksesuarlar zaten yer alırken, Üye Devletler isterse şilteler ve halıları da EPR sistemine dâhil edebilecek. Ayrıca, ultra-hızlı moda ve hızlı moda uygulamaları da finansal katkılar belirlenirken dikkate alınabilecek. Güncellenmiş Direktifin Kasım ayında AB Resmî Gazetesi’nde yayımlanması, ardından 20 günlük bekleme sürecinin tamamlanmasıyla yürürlüğe girmesi öngörülüyor. Üye Devletlerin Direktifi ulusal mevzuata aktarması için ise 20 ay süreleri olacak.

- **Fransa, Tekstil Ürünleri İçin “Eko-Puan” Yönetmeliğini Yayımladı**

Fransa’da 9 Eylül’de yayımlanan iki kararname ile tekstil ürünlerine yönelik eko-puan (eco-score) uygulamasının yöntem ve gösterim kuralları **belirlendi**. Buna göre üreticiler ve ithalatçılar, ürünlerinin çevresel etkisini gönüllü olarak piyasaya sunarken etiketleyecek. Yöntem, AB’nin Ürün Çevresel Ayak İzi (PEF) metoduna dayanıyor ancak dayanıklılık ve tamir teşviki gibi ek parametreler içeriyor. Yeni eko-puan sistemi 1 Ekim’den itibaren uygulanabilir olacak.

- **AB Komisyonu, UPU Kongresi İçin Ortak Tutum Önerdi**

Avrupa Komisyonu, 10 Eylül’de yayımladığı teklif ile 8–19 Eylül’de Dubai’de yapıldı 28. Evrensel Posta Birliği (UPU) Kongresinde AB ve Üye Devletlerin benimsemesi gereken pozisyonu **açıkladı**. Komisyon, UPU’nun gümrük politikası ve düzenleyici çerçeveye ilişkin sunduğu önerilerde, AB’nin Elektronik Ön Veri (EAD) ve Import Control System 2 (ICS2) kurallarının yanlış şekilde UPU ilkeleriyle çelişkili gösterildiğini belirtti. 2023’teki olağanüstü kongrede oluşturulan UPU çalışma grubunun değerlendirmesi, AB kurallarını transit serbestisine aykırı bulmuştu. Komisyon ise bu sınıflandırmayı “tamamen hatalı” olarak nitelendirerek, Üye Devletleri UPU önerisine karşı çıkmaya çağırdı. AB, UPU’da yalnızca gözlemci konumunda olduğu için, tutumun belirlenmesi Üye Devletler aracılığıyla gerçekleşecek.

- **Avrupa Parlamentosu’nda Dijital Platformların Vergilendirilmesi Tartışıldı**

Avrupa Parlamentosu Genel Kurulu, 10 Eylül’de büyük dijital platformların vergilendirilmesini **görüştü**. Tartışma, ECON Komitesi’nin **sözlü sorusu** üzerine yapıldı ve OECD müzakerelerinin gidişatı ile küresel düzeyde dijital platform vergisinin uygulanabilirliği ele alındı. Komiser McGrath, dijital şirketlerin adil vergilendirilmesinin öncelik olduğunu ancak OECD çerçevesine alternatif aramak için erken olduğunu belirtti. Komisyon’un şu ana kadar Dijital Hizmet Vergisi (DST) üzerinde çalışma başlatmadığını, bu nedenle etki analizi yapılmadığını ifade etti. Birçok milletvekili, büyük teknoloji şirketlerinin adil vergi payını ödemediğini vurgulayarak vergi adaleti ve ABD’den bağımsızlık çağrısı yaptı. Komisyon ise çok taraflılık ve OECD’nin Pilar 1 müzakerelerine bağlılığını yineledi. Konu, 23 Eylül’de Parlamento’nun FISC Alt Komitesi tarafından düzenlenecek kamu oturumunda da ele **alınacak**.

- **Fransa Anayasa Mahkemesi’nden Dijital Hizmet Vergisine Onay**

Fransa Anayasa Mahkemesi, 12 Eylül’de yayımladığı karar ile %3 oranındaki Dijital Hizmet Vergisi’nin (DST) Anayasa’ya uygun olduğunu açıkladı. 2019’da yürürlüğe giren vergi; dijital arayüz hizmetleri, hedefli reklamcılık ve kullanıcı verisi satışı gibi faaliyetlerden gelir elde eden, küresel cirosu 750 milyon €’nın üzerinde ve Fransa’daki geliri en az 25 milyon € olan şirketleri kapsıyor. Vergi, özellikle eşikler, vergilendirilen hizmetlerin kapsamı ve ülkesel uygulama kuralları nedeniyle ayrımcı olduğu iddiasıyla yargıya taşınmıştı. Ancak Mahkeme, düzenlemenin ne ayrımcı ne de orantısız veya müsadere niteliğinde olduğuna **hükmetti**.

- **Avrupa Parlamentosu, Basitleştirilmiş CBAM Çerçevesini Onayladı**

Avrupa Parlamentosu, 10 Eylül’deki Genel Kurul oturumunda Karbon Sınırdaki Düzenleme Mekanizması (CBAM)’nın revizyonunu **resmen kabul etti**. Revizyon, Komisyon’un Omnibus I paketi kapsamında önerilmişti. Yeni düzenleme, işletmelerin uyum maliyetlerini azaltmayı hedefliyor. Bu kapsamda: ‘De minimis’ muafiyeti genişletilerek KOBİ’ler ve bireysel ithalatçılar da kapsama alındı, CBAM kaydı beklenirken ithalat yapılabilmesine izin verildi, Yetkilendirme prosedürü, veri toplama ve gömülü emisyonların hesaplanması gibi süreçlerde basitleştirmeler getirildi. Ayrıca, cezalar, dolaylı gümrük temsilciliği ve belirli maliyetlerin finansmanına ilişkin kurallarda da sadeleştirmeler yapıldı.

- **AB Komisyonu, Döngüsel Ekonomi Yasası İçin Görüş Çağrısı Yaptı**

Avrupa Komisyonu, 1 Ağustos 2025’te Döngüsel Ekonomi Yasası (CEA) için uzun süredir beklenen kanıt çağrısı ve kamu istişaresini **başlattı**. Süreç, yasal hazırlıkların ilk adımını oluşturuyor. Komisyon; ürün, malzeme ve kaynakların değerini mümkün olduğunca uzun süre korumaya, kullanım ömrü sonunda geri kazanımı optimize etmeye ve kaçınılmaz atık ile kirliliği azaltmaya katkı sağlayan tüm paydaşları görüş bildirmeye davet ediyor.

- **İtalya Rekabet ve Tüketicici Otoritesinden Shein’e Yeşil Aklama Cezası**

İtalya Rekabet Otoritesi (AGCM), Shein’e yanıltıcı çevresel iddialar (greenwashing) nedeniyle 1 milyon € para cezası **verdi**. AGCM, şirketin “yanlış yönlendirici ve/veya aldatıcı çevre mesajları” kullandığını ve bu uygulamaların en az 2023’ten beri sürdüğünü açıkladı. Bu karar, Shein’in Fransa’da tüketici otoritesi tarafından 40 milyon € cezaya çarptırılmasının ardından geldi. Fransa’daki yaptırım da çevresel iddialar dâhil olmak üzere yanıltıcı ticari uygulamaları kapsıyordu.

- **Romanya, AB Dışı Düşük Değerli Paketlere 5 € İşlem Ücreti Getirmeyi Planlıyor**

Romanya Maliye Bakanlığı, AB dışından gelen düşük değerli paketler için 5 € işlem ücreti öngören bir düzenleme üzerinde **çalışıyor**. Maliye Bakanı Alexandru Nazare, uygulamanın ülkeye giren yoğun koli akışını azaltmayı amaçladığını açıkladı. İlk taslakta, Romanya’da lojistik merkezi kuran şirketler muaf tutulacaktı ancak bu istisna son hâlde çıkarıldı. Hükümetin bu adımı hem yerli ve AB dışı şirketler arasında adil rekabeti sağlamak, hem de bütçe açığını kapatmak için ek gelir yaratmak hedefleriyle gerekçelendiriliyor.

- **Fransa Anayasa Mahkemesi'nden Dijital Hizmet Vergisine Onay**

Fransa Anayasa Mahkemesi, 12 Eylül'de yayımladığı karar ile %3 oranındaki Dijital Hizmet Vergisi'nin (DST) Anayasa'ya uygun olduğunu açıkladı. 2019'da yürürlüğe giren vergi; dijital arayüz hizmetleri, hedefli reklamcılık ve kullanıcı verisi satışı gibi faaliyetlerden gelir elde eden, küresel cirosu 750 milyon €'nın üzerinde ve Fransa'daki geliri en az 25 milyon € olan şirketleri kapsıyor. Vergi, özellikle eşikler, vergilendirilen hizmetlerin kapsamı ve ülkesel uygulama kuralları nedeniyle ayrımcı olduğu iddiasıyla yargıya taşınmıştı. Ancak Mahkeme, düzenlemenin ne ayrımcı ne de orantısız veya müsadere niteliğinde olduğuna **hükmetti**.

- **İtalya'da Tüketicie Temu'dan Sahte Ürün Siparişi Nedeniyle 618 € Ceza**

İtalyan basınına göre, bir tüketici Temu üzerinden 42 € değerinde Disney logolu tişört ve toka sipariş etti. İtalyan gümrüğü ürünleri sahte şüphesiyle inceledi ve Disney'in hukuk birimi de taklidi doğruladı. Bunun üzerine ürünler el konuldu ve tüketiciye 618 € para cezası **verildi**. İtalyan yasalarına göre, AB dışından sahte ürün ithal eden kişiler, ürünlerin kişisel kullanım için olması fark etmeksizin, 300 ile 7.000 € arasında ceza alabiliyor ve mallarına el konuluyor. Olay, tüketici örgütleri ve hak sahiplerinin dikkatini çekerek sahte ürünlerle mücadelede tüketiciye yönelik yaptırımların da gündeme geldiğini gösterdi.

- **Komisyon, Dijital Adalet Yasası İstişaresini Uzattı**

Avrupa Komisyonu, Dijital Adalet Yasası (DFA) için yürütülen kamu istişaresinin süresini iki hafta uzatarak 24 Ekim'e kadar açık kalacağını **duyurdu**. Başlangıçta 9 Ekim'de sona erecek olan istişarenin, belgelerin tüm AB dillerine çevrilmesi ihtiyacı nedeniyle uzatıldığı bildirildi. Şimdiye kadar istişareye 3000'den fazla yanıt ulaştı. Ecommerce Europe ise kendi pozisyonunu hazırlama sürecinde ve üyelerden ön geri bildirim talep ediyor.

- **Yapay Zekâ Yasası'nın Genel Amaçlı Modeller İçin Kuralları Yürürlüğe Girdi**

2 Ağustos itibarıyla AB Yapay Zekâ Yasası (AI Act) kapsamındaki genel amaçlı yapay zekâ (GPAI) modellerine yönelik kurallar uygulanmaya başladı. Yeni düzenlemeler, bu sistemler için şeffaflık, güvenlik ve hesap verebilirlik standartlarını artırıyor; ayrıca eğitim verileri ve telif hakkı korumaları konusunda ek yükümlülükler getiriyor. Komisyon, uygulamayı kolaylaştırmak için kılavuzlar **yayımladı** ve GPAI Uygulama Kuralları (**Code of Practice**) oluşturuldu. Bu kodun imzacılara yükümlülükleri hafifletmesi ve hukuki belirliliği artırması bekleniyor. Kodun öne çıkan imzacıları arasında Amazon, Anthropic, Google, IBM, Microsoft ve OpenAI bulunuyor.

- **Komisyon, DMA Gözden Geçirme İstişaresini Uzattı**

Avrupa Komisyonu, 26 Ağustos'ta Dijital Pazarlar Yasası (DMA) gözden geçirme süreci kapsamında yeni bir kanıt çağrısı istişaresi **başlattı**. İstişare 23 Eylül'e kadar sürecek. Komisyon ayrıca yapay zekâya ilişkin yeni bir anket de **yayımladı**. Bu anketin son tarihi, ilk istişareyle aynı şekilde 24 Eylül olarak belirlendi.

- **Fransa Anayasa Mahkemesi’nden Dijital Hizmet Vergisine Onay**

Fransa Anayasa Mahkemesi, 12 Eylül’de yayımladığı karar ile %3 oranındaki Dijital Hizmet Vergisi’nin (DST) Anayasa’ya uygun olduğunu açıkladı. 2019’da yürürlüğe giren vergi; dijital arayüz hizmetleri, hedefli reklamcılık ve kullanıcı verisi satışı gibi faaliyetlerden gelir elde eden, küresel cirosu 750 milyon €’nun üzerinde ve Fransa’daki geliri en az 25 milyon € olan şirketleri kapsıyor. Vergi, özellikle eşikler, vergilendirilen hizmetlerin kapsamı ve ülkesel uygulama kuralları nedeniyle ayrımcı olduğu iddiasıyla yargıya taşınmıştı. Ancak Mahkeme, düzenlemenin ne ayrımcı ne de orantısız veya müsadere niteliğinde olduğuna **hükmetti**.

- **DSA Observatory: Büyük Platformlarda Uyumsuzluk Tespit Edildi**

DSA Observatory tarafından yayımlanan yeni rapor, bazı Çok Büyük Çevrim İçi Platformların (VLOP) Dijital Hizmetler Yasası’na (DSA) uyumda sorun yaşadığını ortaya koydu. **Rapor**, özellikle manipülatif tasarımlar, şeffaflık eksiklikleri ve öneri sistemleri konularında ihlaller bulunduğunu vurguluyor. Örneğin, Shein’in sahte geri sayım sayaçları ve yapay kıtlık iddialarıyla DSA’nın 25. maddesini ihlal ettiği tespit edildi.

- **AB Genel Mahkemesi, Zalando’nun VLOP Statüsünü Onayladı**

Avrupa Birliği Genel Mahkemesi, 3 Eylül’de aldığı kararla Komisyon’un Zalando’yu Çok Büyük Çevrim İçi Platform (VLOP) olarak tanımlamasını **onayladı**. Mahkeme, Zalando’nun “Partner Programme” kapsamında üçüncü taraf satıcıların ürünlerini pazarladığı için Dijital Hizmetler Yasası (DSA) anlamında bir “çevrim içi platform” olduğunu vurguladı. Mahkeme, “aktif alıcı” kavramını ise açıklığa kavuşturmadı. Bu durum, DSA’nın uygulamasında farklılıkların sürmesine yol açabilecektir. Zalando, kararı temyize götüreceğini duyurdu.

- **AB Genel Mahkemesi, AB–ABD Veri Koruma Çerçevesini Onayladı**

Avrupa Birliği Genel Mahkemesi, 3 Eylül’de verdiği kararla AB-ABD Veri Koruma Çerçevesi’ni (DPF) **onayladı** ve Fransız AP üyesi Philippe Latombe’un itirazını reddetti. Mahkeme, Komisyon’un 2023’te aldığı uygunluk kararının yerinde olduğunu, ABD’nin AB’den aktarılan kişisel veriler için yeterli koruma sağladığını belirtti. Kararda, Veri Koruma İnceleme Mahkemesi’nin (DPRC) yargı bağımsızlığını güvence altına aldığı ve ABD istihbarat kurumlarının toplu veri toplama uygulamalarının ex post yargısal denetim sayesinde AB temel haklarıyla uyumlu olduğu vurgulandı. Mahkeme ayrıca, ABD’deki yasal korumaların değişmesi halinde Komisyon’un DPF’i askıya alma veya değiştirme yetkisini teyit etti. Bu karar, Safe Harbour ve Privacy Shield’in iptallerinden (Schrems I ve II) sonra transatlantik veri transferini güvence altına alıyor.

- **Almanya ve Fransa’dan GDPR’nin Basitleştirilmesi İçin Ortak Çağrı**

1 Eylül’de yayımlanan **Fransız-Alman Ekonomi Ajandası**, AB Komisyonu’na mevcut mevzuatın daha fazla basitleştirilmesi için adım atma çağrısında bulundu. Belgede özellikle GDPR’nin hedefli şekilde sadeleştirilmesi talep ediliyor. Amaç, düzenlemenin temel içeriğini değiştirmeden, orantıllığı güçlendirmek ve somut paydaş ihtiyaçlarına yanıt vermek. Bu kapsamda, ticari olmayan kuruluşlar ile küçük işletmeler gibi kullanıcıların karşılaştığı zorluklara özel vurgu yapılıyor.

- **AB Komisyonu, AB-Çin Arasında Güvensiz Ürünlere Karşı İhale Çağrısı Yaptı**

Avrupa Komisyonu, 2 Eylül'de tüketici koruması ve gıda dışı ürün güvenliği konusunda ihale [çağrısı yayımladı](#). Amaç, bu alanda teknik destek sağlayacak bir hizmet sağlayıcı seçmek ve Çinli paydaşlarla iş birliği ile diyalogu güçlendirmek. Çağrı, AB tarafından finanse edilen [SPEAC](#) (Safe non-food consumer Products in the EU and China) projesi kapsamında yapıldı. Proje, Çinli şirketlere AB ürün güvenliği ve tüketici koruma kurallarını bilgilendirme ve eğitim faaliyetleri yoluyla aktarmayı hedefliyor.

- **AB Komisyonu'ndan Google'a AdTech İhlalleri Nedeniyle 2,95 Milyar € Ceza**

Avrupa Komisyonu, 5 Eylül'de Google'a AdTech sektöründe rekabeti bozduğu gerekçesiyle 2,95 milyar € para cezası [verdi](#). Komisyon, Google'ın kendi çevrim içi reklam teknolojisi hizmetlerini rakip sağlayıcılar, reklam verenler ve yayıncılar aleyhine haksız şekilde kayırdığını tespit etti. Google, bu uygulamalara son vermek ve AdTech tedarik zincirindeki çıkar çatışmalarını gidermek için önlem almak zorunda. Şirketin, alacağı tedbirleri Komisyona bildirmek için 60 günü bulunuyor.

- **AB, Pil Tedarik Zinciri İçin Özen Yükümlülüklerini 2027'ye Erteledi**

Avrupa Birliği'nin 2025/1561 sayılı Tüzüğü, 30 Temmuz'da AB Resmî Gazetesi'nde [yayımlandı](#). Buna göre, piller için özen yükümlülükleri (due diligence) yükümlülüklerinin uygulanması 18 Ağustos 2025'ten Ağustos 2027'ye ertelendi. Amaç, üreticiler, ihracatçılar ve bağımsız doğrulama kuruluşlarına hazırlık için daha fazla zaman tanımak. Ayrıca Komisyon, yükümlülüklerin uygulanmasını desteklemek amacıyla en geç 26 Temmuz 2026'ya kadar (önceden 18 Şubat 2025) kılavuz yayımlamakla yükümlü olacak.

- **Komisyon, CBAM İçin Üç Yeni Görüş Çağrısı Yayımladı**

Avrupa Komisyonu, 28 Ağustos'ta Karbon Sınırdaki Düzenleme Mekanizması (CBAM) kapsamında üç ayrı kanıt çağrısı yayımladı. Çağrılar şu başlıklarda toplandı:

- [Üçüncü ülkelerde ödenen karbon fiyatının CBAM sertifikalarına dönüştürülmesi,](#)
- [AB Emisyon Ticaret Sistemi \(ETS\) kapsamında ücretsiz tahsis edilen izinlerin dikkate alınarak CBAM yükümlülüklerinin ayarlanması,](#)
- [1 Ocak 2026'da başlayacak kesin döneme yönelik metodoloji \(doğrudan ve dolaylı gömülü emisyonların belirlenmesi, elektrik için yöntem, gerçek verilere dayanmayan durumlar için varsayılan değerler\).](#)

- **Komisyon, AB Dışı Ürünlerde Uyum Kontrollerine İlişkin 2024 Raporunu Yayımladı**

Avrupa Komisyonu'nun DG TAXUD birimi, 30 Ağustos'ta AB'ye ithal edilen ürünlerde pazar gözetimi ve ürün uyumu kontrollerine ilişkin 2024 raporunu açıkladı. Rapor, Üye Devletlerden toplanan istatistikleri ve değerlendirmeleri içeriyor. Öne çıkan bulgular:

2024'te AB genelinde ortalama kontrol oranı %0,0082 oldu. Bu, toplamda 392.529 müdahaleye karşılık geliyor. Üye Devletler arasında performans farklılıkları büyük: bazı ülkeler AB ortalamasının 10 katı daha iyi performans gösterirken, 3 ülke ise 1 milyon üründe yalnızca 1 reddin altında kaldı. Reddedilen ürünlerin başlıca kaynağı Çin olmaya devam etti. Giyim ve aksesuarlar en çok reddedilen ürün kategorisi oldu. H6 ve H7 beyanları kapsamında gelen ürünlerde yüksek red oranları görüldü. Rapor, 2024'teki tablonun önceki yıllara kıyasla büyük değişim göstermediğini ortaya koyuyor.

- **MediaMarkt Çinli Şirkete Satıldı**

Almanya Federal Kartel Dairesince (Bundeskartellamt), Çinli e-ticaret şirketi JD.com'un Alman elektronik perakendecisinin çoğunluk hissesini devralmasına onay verildiği bildirildi.

- **Çin, Google Soruşturmasını Kapattı, Hedef Nvidia**

Financial Times'in haberine göre Çin, Google'ın Android işletim sistemi üzerine başlattığı rekabet soruşturmasını sonlandırdı. Karar, Pekin ile Washington arasındaki ticaret müzakerelerinin hız kazandığı bir dönemde alındı. Yetkililer, Google dosyasının kapatılmasının ardından odaklarını Nvidia'ya çevirdi. Çin Rekabet Kurumu (SAMR), Nvidia'nın 2020'de onaylanan Mellanox satın alımında rekabet kurallarını ihlal etmiş olabileceğini açıkladı. İhlal tespit edilirse Nvidia, yıllık gelirinin yüzde 10'una kadar para cezasıyla karşı karşıya kalabilir. Ayrıca Çin, büyük teknoloji şirketlerine Nvidia'nın Çin pazarı için uyarlanmış RTX Pro 6000D işlemcilerinin alımını durdurma talimatı verdi. ByteDance ve Alibaba gibi şirketler de bu kapsamda testlerini sonlandırmak zorunda kaldı.

- **FTC'den Ticketmaster ve Live Nation'a Dava**

ABD Federal Ticaret Komisyonu (FTC), Ticketmaster ve sahibi Live Nation'a rekabet davası açtı. **The Verge'ün haberine** göre, şirketin bilet brokerlarının satın alma limitlerini aşmasına göz yumduğu ve aynı biletten hem ilk satışta hem de yeniden satışta kâr elde ettiği iddia ediliyor. Şikâyetle, Ticketmaster'ın ABD'de birincil biletleme pazarının yaklaşık %80'ini kontrol ettiği, bu nedenle rekabetin zayıflatıldığı ve tüketicilerin adil bir alternatifsiz bırakıldığı vurgulandı.

- **Britanya ve ABD'den Teknoloji İş Birliği Anlaşması**

Britanya ve ABD, yapay zekâ, kuantum bilişim ve sivil nükleer projeler gibi alanlarda iş birliğini artırmak için kapsamlı bir anlaşma açıkladı. **Reuters'a göre**, büyük teknoloji şirketleri milyarlarca dolarlık yatırımı İngiltere'ye yönlendirme taahhüdünde bulundu. Başbakan Keir Starmer, anlaşmanın “milyonların hayatını şekillendirme potansiyeline sahip” olduğunu belirterek ekonomik büyüme ve uzun vadeli güvenlik açısından önemine dikkat çekti. Yavaşlayan İngiliz ekonomisini canlandırma baskısı altında olan Starmer, ABD ile teknoloji alanındaki yakın ilişkileri yeni yatırımlar çekmenin yolu olarak görüyor. Ortaklığın merkezinde, İngiltere'nin yapay zekâ için ABD'ye yakın, AB'den daha hafif düzenlemeler benimseyerek küresel bir merkez olma hedefi bulunuyor.

- **Trump, TikTok İçin ABD'deki Süreyi Uzattı**

ABD Başkanı Donald Trump, TikTok'un ülkedeki faaliyetlerine devam etmesi için verilen süreyi 16 Aralık'a kadar uzattı. **NBC News'e göre** bu adım, Washington ile Pekin arasında bu hafta varılan ön anlaşmanın çerçevesini netleştirmek için ek zaman sağlıyor. Trump'ın imzaladığı kararname, Çin merkezli ByteDance'in TikTok'un ABD operasyonlarını satmasını öngören yasanın uygulanmasını dördüncü kez ertelemiş oldu. Başkan, Çin Devlet Başkanı Şi Cinping ile cuma günü yapacağı görüşmede konuyu gündeme getireceğini açıkladı. Madrid'de gerçekleşen görüşmeler sonrası iki taraf, TikTok'un Amerikan varlıklarının ABD mülkiyetine geçirilmesi konusunda “temel çerçeve üzerinde uzlaş” sağlandığını duyurdu. Uzmanlar, süregelen müzakerelerin TikTok'un uzun vadeli seyrini değiştirmeyebileceğini, uygulamanın algoritmik üstünlüğünü büyük ölçüde yitirdiğini belirtiyor.

- **İngiltere Rekabet Kurumu, Global Payments–Worldpay Anlaşmasını İncelemeye Aldı**

İngiltere Rekabet ve Piyasalar Otoritesi (CMA), Global Payments’in Worldpay’i 24 milyar dolara satın alma planı için resmi soruşturma başlattı. Investing.com’a göre inceleme 17 Eylül’de başlayacak ve CMA, 11 Kasım’a kadar anlaşmayı onaylama ya da derinlemesine bir Faz 2 soruşturmasına taşıma kararı verecek. Atlanta merkezli Global Payments, Nisan ayında FIS ve GTCR’den Worldpay’i satın almak için anlaşmaya varmıştı. İşlemin bir parçası olarak Global Payments, FIS’e 13,5 milyar dolarlık birim satışı da planladı. Birleşmenin onaylanması halinde, şirket yılda 94 milyar işlem gerçekleştirerek 175’ten fazla ülkede altı milyondan fazla müşteriye hizmet verecek. CMA’nın incelemesi, İngiltere ödeme sektöründe rekabet üzerindeki olası etkilerle ilgili kaygılara işaret ediyor.

- **Fransa’dan Kripto Düzenlemesinde Sert Uyarı**

Fransa, bazı AB ülkelerinde lisans alan kripto firmalarının Fransa sınırları içinde faaliyet göstermesini engelleyebileceğini açıkladı. [Reuters’a göre](#), Fransız finans otoritesi AMF, AB’nin Kripto Varlık Piyasaları Regülasyonu (MiCA) kapsamında farklı ülkelerdeki denetim uygulamalarının yetersiz olmasından endişe ediyor. AMF, İtalya ve Avusturya’daki muadil kurumlarla birlikte yayımladığı pozisyon belgesinde, büyük kripto şirketlerinin doğrudan Avrupa Menkul Kıymetler ve Piyasalar Otoritesi (ESMA) tarafından denetlenmesi çağrısında bulundu. Fransa, kripto firmalarının en gevşek lisans şartlarını aradığını savunuyor. Bu tartışma, ABD Senatosu’nda kripto piyasaları için kapsamlı düzenlemenin ertelenmesiyle eş zamanlı gündeme geldi.

- **FTC’den Ticketmaster ve Live Nation’a Dava**

ABD Federal Ticaret Komisyonu (FTC), Ticketmaster ve sahibi Live Nation’a rekabet davası açtı. [The Verge’ün haberine göre](#), şirketin bilet brokerlarının satın alma limitlerini aşmasına göz yumduğu ve aynı bileten hem ilk satışta hem de yeniden satışta kâr elde ettiği iddia ediliyor. Şikâyetle, Ticketmaster’ın ABD’de birincil biletleme pazarının yaklaşık %80’ini kontrol ettiği, bu nedenle rekabetin zayıflatıldığı ve tüketicilerin adil bir alternatifsiz bırakıldığı vurgulandı.

- **Britanya ve ABD’den Teknoloji İş Birliği Anlaşması**

Britanya ve ABD, yapay zekâ, kuantum bilişim ve sivil nükleer projeler gibi alanlarda iş birliğini artırmak için kapsamlı bir anlaşma açıkladı. [Reuters’a göre](#), büyük teknoloji şirketleri milyarlarca dolarlık yatırımı İngiltere’ye yönlendirme taahhüdünde bulundu. Başbakan Keir Starmer, anlaşmanın “milyonların hayatını şekillendirme potansiyeline sahip” olduğunu belirterek ekonomik büyüme ve uzun vadeli güvenlik açısından önemine dikkat çekti. Yavaşlayan İngiliz ekonomisini canlandırma baskısı altında olan Starmer, ABD ile teknoloji alanındaki yakın ilişkileri yeni yatırımlar çekmenin yolu olarak görüyor. Ortaklığın merkezinde, İngiltere’nin yapay zekâ için ABD’ye yakın, AB’den daha hafif düzenlemeler benimseyerek küresel bir merkez olma hedefi bulunuyor.

- **Trump, TikTok İçin ABD’deki Süreyi Uzattı**

ABD Başkanı Donald Trump, TikTok’un ülkedeki faaliyetlerine devam etmesi için verilen süreyi 16 Aralık’a kadar uzattı. [NBC News’e göre](#) bu adım, Washington ile Pekin arasında bu hafta varılan ön anlaşmanın çerçevesini netleştirmek için ek zaman sağlıyor. Trump’ın imzaladığı kararname, Çin merkezli ByteDance’in TikTok’un ABD operasyonlarını satmasını öngören yasanın uygulanmasını dördüncü kez ertelemiş oldu. Başkan, Çin Devlet Başkanı Şi Jinping ile cuma günü yapacağı görüşmede konuyu gündeme getireceğini açıkladı. Madrid’de gerçekleşen görüşmeler sonrası iki taraf, TikTok’un Amerikan varlıklarının ABD mülkiyetine geçirilmesi konusunda “temel çerçeve üzerinde uzlaş” sağlandığını duyurdu.

- **FTC’den Büyük Teknoloji Şirketlerine Yapay Zekâ Sohbet Botları İncelemesi**

ABD Federal Ticaret Komisyonu (FTC), çocuklar ve gençler için risk oluşturabileceği gerekçesiyle yedi büyük teknoloji şirketinin yapay zekâ tabanlı sohbet botu uygulamalarına yönelik [inceleme başlattı](#). İnceleme Alphabet, Character Technologies, Instagram, Meta, OpenAI, Snap ve X.AI şirketlerini kapsıyor. Ajans, bu firmalardan genç kullanıcıların korunmasına yönelik alınan önlemler, sohbet botlarının güvenlik değerlendirmeleri ve ebeveynlere yapılan risk bilgilendirmeleri hakkında ayrıntılı bilgi talep ediyor. FTC Başkanı Andrew N. Ferguson, çocukların çevrim içi korunmasının öncelik olduğunu vurgularken, incelemenin aynı zamanda sektörün inovasyon kapasitesini de desteklemeyi amaçladığını belirtti. Komisyon ayrıca şirketlerden, sohbet botlarının tasarımı, kullanıcı verilerinin işlenmesi, reklam ve bilgilendirme süreçleri ile yaş sınırlamalarının uygulanmasına ilişkin detayları açıklamalarını istedi.

- **ABD Senatörü Cruz’dan Yapay Zekâ İçin “Regulatory Sandbox” Teklifi**

Cumhuriyetçi Senatör Ted Cruz, yapay zekâ şirketlerine belirli federal kurallardan geçici muafiyet sağlayacak yeni bir yasa tasarısı sundu. [Reuters’a göre](#) tasarı, firmaların iki yıla kadar “regülasyon kum havuzu” kapsamında yeni teknolojileri test edip geliştirmesine imkân tanıyacak. Senato Ticaret Komitesi Başkanı olan Cruz, bunun “serbest geçiş” anlamına gelmediğini vurgulayarak, şirketlerin hâlâ genel yasalara uymak zorunda olduğunu belirtti. Tasarının, Beyaz Saray Bilim ve Teknoloji Politikası Ofisi’ne düzenleyici kurumların kararlarını geçersiz kılma yetkisi vermesi, tüketici savunucularının tepkisini çekti. Public Citizen, düzenlemenin Amerikalıları “denek” haline getireceğini savundu. Öte yandan, teknoloji lobisinin talep ettiği eyalet düzeyinde düzenleme yasağı tasarıya dâhil edilmedi. Temmuz ayında Senato, benzer bir yasağı 99’a 1 oyla reddetmişti.

- **ABD Teknoloji Şirketleri, Ticaret Krizi Ortasında Brezilya’da Etki Kazanıyor**

ABD’nin Brezilya ürünlerine %50 gümrük vergisi uygulaması iki ülke ilişkilerini gererken, Amerikan teknoloji devleri Brezilya’daki düzenleyici tartışmalarda daha güçlü bir konum elde etmeye başladı. [NY Times’a göre](#), Meta, Google, Microsoft, Amazon ve Apple üst düzey Brezilyalı yetkililer ve Yüksek Mahkeme yargılarıyla görüşmelere davet edildi. Brezilya, dijital ifade denetimi ve yapay zekâya ilişkin yeni kurallar hazırlarken, ABD şirketlerinin talepleri masaya geliyor. Başkan Yardımcısı Geraldo Alckmin, tarifeler konusundaki çıkmazı çözmek amacıyla teknoloji firmalarının kaygılarını dikkate almaya açık olduklarını belirtti. Maliye Bakanı Fernando Haddad’ın, ABD Hazine Bakanı Scott Bessent ile yapacağı çevrim içi toplantının iptal edilmesi, ticari gerilimin siyasi zemine kaydığını gösteriyor.

- **Avustralya’da The Good Guys’a 13,5 Milyon Dolar Ceza**

Avustralya Federal Mahkemesi, The Good Guys Discount Warehouses’a mağaza kredisi ve “StoreCash” kampanyalarında müşterileri yanıltması nedeniyle 13,5 milyon dolar ceza verdi. [ACCC’nin açıklamasına göre](#), 2019-2023 arasında yürütülen 116 promosyonda, tüketicilere belirli harcamalar karşılığında 10 ila 1.000 dolar arasında kredi vaat edildi ancak kısa süreli geçerlilik koşulları (7–10 gün) açıkça belirtilmedi. Ayrıca krediler, çoğu durumda şirketin pazarlama e-postalarına abone kalma şartına bağlandı. Şirket, 21.500 müşteriye zamanında kredi vermediğini de kabul etti. Mahkeme, mağazanın eksik kredileri daha uzun geçerlilik süreleriyle yeniden sağlamasına hükmetti. ACCC, kararla birlikte perakendecilerin tüm koşulları baştan açıkça bildirmesi gerektiğini vurguladı.

- **Microsoft, Anthropic ile Yeni Yapay Zekâ Ortaklığı Kurdu**

Microsoft, Office 365 uygulamalarına Anthropic'in yapay zekâ modellerini entegre etmeye hazırlanıyor. [The Information'a göre](#) bu adım, şirketin uzun süredir ağırlıklı olarak OpenAI teknolojisine dayanan stratejisini genişlettiğini gösteriyor. Yeni düzenleme ile Word, Excel, Outlook ve PowerPoint'te OpenAI ve Anthropic sistemleri birlikte kullanılacak. Testlerde Anthropic'in özellikle Excel'de finansal fonksiyonlar ve PowerPoint'te sunum hazırlama gibi uzmanlık gerektiren görevlerde daha başarılı olduğu görüldü. Microsoft'un Office 365 Copilot özelliği artık kısmen Anthropic modelleriyle çalışacak. Ödeme işlemleri Amazon Web Services üzerinden yapılacak. Şirket, OpenAI ile uzun vadeli iş birliğinin süreceğini vurguladı.

- **Avrupa Havacılık Devleri SpaceX'e Karşı Güç Birliği Hazırlığında**

Airbus, Thales ve Leonardo, uzay ve uydu birimlerini birleştirmek için ileri düzeyde görüşmeler yürütüyor. [Bloomberg'e göre](#) üçlü birleşme, SpaceX'in pazar hâkimiyetine karşı Avrupa merkezli güçlü bir rakip yaratmayı amaçlıyor. Airbus CEO'su Guillaume Faury, Washington'daki bir röportajında sürecin ilerlediğini, paydaş bilgilendirmeleri ve rekabet hazırlıklarının başladığını doğruladı. Leonardo CEO'su Roberto Cingolani de daha önce yıl ortasında anlaşmaya dair netleşme beklediklerini açıklamıştı. Yeni girişim, Airbus, BAE Systems ve Leonardo ortaklığındaki füze üreticisi MBDA modeline benzetiliyor. Ancak tarafların birleşmeyi tamamlamadan önce önemli zorluklarla karşılaşması bekleniyor. Rusya-Ukrayna savaşı ve NATO'nun artırılan savunma harcaması hedefleri, Avrupa'nın uydu ve uzay kapasitesini güçlendirme baskısını artırıyor. Bu birleşme, uzun süredir dile getirilen bir "Avrupa uzay şampiyonu" vizyonunu hayata geçirebilir.

- **OpenAI'nin Yeniden Yapılanma Planına Baskı Artıyor**

[Wall Street Journal'a göre](#) OpenAI, yıl sonuna kadar tamamlaması gereken kâr amaçlı şirket dönüşümü planı konusunda artan siyasi ve hukuki baskıyla karşı karşıya. Kaliforniya ve Delaware başsavcıları, planın eyalet hayır kurumlarına zarar verip vermeyeceğini incelerken, Kaliforniya'daki sivil toplum kuruluşları ve sendikalar da Başsavcılığa çağrıda bulundu. Ayrıca yetkililer, ChatGPT ile uzun süreli etkileşimlerin ardından yaşanan intihar vakaları nedeniyle şirketin güvenlik taahhütlerine dair kaygılarını da dile getirdi. 2015'te kâr amacı gütmeyen bir yapı olarak kurulan OpenAI, yatırımcıların baskısıyla 2024'te yan kuruluşunu bağımsız kâr amaçlı şirkete dönüştürme planını açıklamıştı. Yatırımcılar, yaklaşık 19 milyar dolarlık finansmanı bu dönüşümün tamamlanmasına bağlamış durumda. Planın başarısız olması halinde OpenAI, yeni veri merkezleri ve özel çip geliştirme projeleri için kritik fonlardan mahrum kalabilir. Şirketin California dışına taşınmayı değerlendirdiği iddia edilse de OpenAI bu iddiaları reddetti.

- **DoorDash, Deliveroo'yu 3,9 Milyar Dolara Satın Almak İçin AB Onayı Aldı**

Avrupa Komisyonu, ABD merkezli yemek teslimat şirketi DoorDash'in İngiltere'nin önde gelen oyuncularından Deliveroo'yu yaklaşık 3,9 milyar dolar karşılığında satın almasına onay verdi. [Reuters'a göre](#), Mayıs ayında duyurulan anlaşma Komisyon incelemesinden itirazsız geçti ve böylece son büyük düzenleyici engel de kalkmış oldu. Bu adım, DoorDash'in Avrupa pazarında güçlü bir konum edinme hedefini desteklerken, yemek teslimat sektöründe ölçek büyütme ve operasyonel baskıları azaltma yönündeki konsolidasyon eğilimini de yansıtıyor.

- **SpaceX, EchoStar'ın 17 Milyar Dolarlık Frekans Haklarını Satın Alıyor**

Elon Musk'ın kurucusu olduğu SpaceX, EchoStar'dan yaklaşık 17 milyar dolar değerinde kablosuz frekans lisansı satın almak için anlaşmaya vardı. [Bloomberg'e göre](#) anlaşma, şirketi EchoStar'ın uydu ve mobil iletişim için kritik önemdeki AWS-4 ve H-blok lisanslarının sahibi yapacak. SpaceX, 8,5 milyar dolar nakit, 8,5 milyar dolar hisse karşılığı ödeme yapacak ve ayrıca 2027'ye kadar EchoStar'ın borç faizlerinde 2 milyar dolar üstlenecek.

- **Apple’a, Yapay Zekâ Eğitiminde Telifli Kitapları Kullanma Suçlamasıyla Dava**

Apple, yapay zekâ sistemlerini eğitirken telifli kitapları izinsiz kullandığı iddiasıyla dava edildi. [Reuters’a göre](#), Kaliforniya Kuzey Bölge Federal Mahkemesi’nde açılan toplu dava başvurusunda, yazarlar Grady Hendrix ve Jennifer Roberson şirketin “OpenELM” dil modellerini korsan kitaplarla eğittiğini öne sürdü. Şikâyetle Apple’ın yazarları ne bilgilendirdiği ne de telif ödemesi yaptığı belirtiliyor. Dava, son dönemde büyük teknoloji firmalarına karşı artan telif hakkı davalarının bir parçası. Geçen hafta Anthropic, benzer suçlamaları çözmek için 1,5 milyar dolarlık tazminat ödemeyi kabul etmişti.

- **Nvidia: ABD’nin Yeni Çip Tasarısı Küresel Rekabeti Zedeleyebilir**

Nvidia, Ulusal Savunma Yetkilendirme Yasası’na eklenen GAIN AI Act tasarısına sert tepki gösterdi. [Reuters’a göre](#) şirket, düzenlemenin yüksek performanslı çiplerde küresel rekabeti kısıtlayacağını savunuyor. Tasarı, çip üreticilerine önce ABD iç talebini karşılamayı, ardından ihracata yönelmeyi şart koşuyor. Ayrıca belirli performans eşiğini aşan işlemcilerin ihracatı için lisans zorunluluğu getiriyor. En güçlü çiplerde ise lisansların reddedilmesi öngörülüyor. Nvidia sözcüsü, “ABD’li müşterileri mağdur etmiyoruz. Çözülmesi gerekmeyen bir sorunu çözmeye çalışırken, tasarı dünya çapında rekabeti kısıtlayacak” dedi. Tartışma, yapay zekânın savunma ve güvenlikteki rolünün büyümesiyle artan ABD-Çin teknoloji gerilimi bağlamında şekilleniyor. Geçen ay Başkan Donald Trump, Nvidia’ya Çin’e sınırlı çip ihracatını yeniden başlatma izni veren bir anlaşma imzalamıştı.

- **Anthropic’ten 1,5 Milyar Dolarlık Telif Hakkı Anlaşması**

Hızla büyüyen yapay zekâ şirketi Anthropic, büyük dil modellerini korsan kitaplarla eğittiği iddiasıyla açılan davada en az 1,5 milyar dolar ödemeyi kabul etti. [Wall Street Journal’a göre](#) bu, bugüne kadar yapılmış en büyük telif hakkı uzlaşması olacak. Kaliforniya’da geçen yaz açılan dava, 500 binden fazla kitabı kapsayan toplu dava statüsüne ulaşmıştı. Mahkeme, bazı içeriklerin “dönüştürücü kullanım” kapsamında değerlendirilebileceğini belirtse de korsan sitelerden alınan 7 milyondan fazla başlığın adil kullanım korumasına girmediğine hükmetti. Anlaşma kapsamında Anthropic, yazarları tazmin edecek ve korsan veri setlerini imha edecek. Şirketin son yatırım turunda değerinin 183 milyar dolara çıkması, hukuki risklere rağmen yapay zekâya yönelik yatırımcı ilgisinin sürdüğünü gösteriyor.

- **İngiltere, Evri-DHL eCommerce Birleşmesine Onay Verdi**

İngiltere Rekabet ve Piyasalar Otoritesi (CMA), Evri ile DHL eCommerce arasındaki birleşmeye [onay verdi](#). Şirketler, birleşme sonrası yılda 1 milyardan fazla kargo işleme kapasitesine ulaşacaklarını açıkladı. Mayıs ayında duyurulan anlaşma kapsamında “Evri Premium” markasıyla, DHL’in küresel ağına entegre yeni bir hizmet başlatılacak. Bu adım, hem yurtiçi hem de uluslararası gönderilerde kapasiteyi artırmayı hedefliyor. Evri CEO’su Martijn De Lange, kararı “50 yıllık tarihimizin en büyük dönüm noktası” olarak nitelendirirken, DHL eCommerce CEO’su Pablo Ciano, birleşmenin İngiltere pazarında lojistik alanında önemli bir stratejik adım olduğunu vurguladı. CMA’nın koşulsuz onayıyla birleşmenin önündeki son engel de kalkmış oldu.

- **Microsoft, AB Rekabet Cezasından Teams Tavizleriyle Kaçınacak**

Microsoft, Teams uygulamasını Office paketlerinden ayırma taahhüdüyle Avrupa Birliği’nden gelebilecek büyük bir rekabet cezasını önledi. [Bloomberg’e göre](#), AB yetkilileri Microsoft’un önerilerine olumlu yaklaştı ve resmi onayın önümüzdeki haftalarda gelmesi bekleniyor. Anlaşma kapsamında Microsoft, Teams’siz Office paketlerinin fiyatını düşürecek ve rakip hizmetlerle daha iyi birlikte çalışabilirlik sağlayacak. Bu yaklaşım, Brüksel’in ABD’li teknoloji devleriyle uzun süren davalar yerine uzlaşma yoluna gittiğinin göstergesi.

- **Google’a Gizlilik İhlali Nedeniyle 425 Milyon Dolar Tazminat**

ABD’de federal jüri, Google’ın kullanıcıların gizliliğini ihlal ettiğine hükmederek şirkete 425 milyon dolar tazminat cezası verdi. [Reuters’a göre](#) dava, Google’ın hesap ayarlarından takibi kapatan milyonlarca kullanıcının verilerini toplamaya devam ettiği iddiasına dayanıyor. Toplam 98 milyon kullanıcıyı kapsayan toplu davada, jüri Google’ın kötü niyetli davranmadığını belirterek cezai tazminata hükmetmedi. Şirket ise kararı temyize götüreceğini açıkladı. Karar, Google’ın son dönemde art arda karşılaştığı gizlilik davalarına ekleniyor. Şirket bu yılın başında Teksas eyaletiyle 1,4 milyar dolarlık uzlaşmaya varmış ve Nisan 2024’te “gizli mod” takibi iddiaları üzerine milyarlarca kaydı silmeyi kabul etmişti.

- **Çin, Teknoloji Devlerine Nvidia Çip Alımını Durdurma Talimatı Verdi**

Çin’in internet düzenleyicisi, Alibaba ve ByteDance dahil büyük teknoloji şirketlerine Nvidia’nın RTX Pro 6000D çiplerinin alımını ve testlerini durdurma emri verdi. [Financial Times’a göre](#) firmalar mevcut siparişlerini de iptal etmek zorunda kaldı. Karar, Pekin’in ABD yarı iletkenlerine yönelik kısıtlamalarını sertleştirirken, Çin’in yerli yapay zekâ çiplerine daha fazla güvenmeye yöneldiğinin sinyali olarak görülüyor. Nvidia CEO’su Jensen Huang, Londra’da yaptığı açıklamada gelişmeden duyduğu hayal kırıklığını dile getirdi. Nvidia hisseleri haber sonrası %1 değer kaybederken, AMD’nin de hisseleri geriledi. Çin’in, kısa süre önce Nvidia’nın Mellanox satın alımında rekabet kurallarını ihlal ettiğine hükmetmesi ve ABD’li firmalara yönelik damping soruşturması başlatması, çip üreticileri üzerindeki baskıyı artırıyor. Trump ve Çin Devlet Başkanı Şi Cinping’in bu hafta Madrid’de yapacağı görüşmede teknoloji ve ticaret geriliminin öne çıkması bekleniyor.

- **Elon Musk’tan Apple ve OpenAI’ye Rekabet Davası**

Elon Musk, Apple ve OpenAI’ye karşı rekabeti kısıtladıkları gerekçesiyle milyarlarca dolarlık tazminat talebiyle dava açtı. [Bloomberg’e göre](#), Musk’ın X Corp. ve xAI Holdings şirketleri tarafından Teksas’ta açılan davada, iPhone’a ChatGPT entegrasyonunun rakip sohbet botlarının önünü kestiği öne sürülüyor. Musk, Apple–OpenAI ortaklığının ChatGPT’yi iPhone’da tek generatif yapay zekâ sohbet botu haline getirdiğini ve bunun piyasada fiili bir tekel yarattığını savunuyor. Şikâyetle bu düzenlemenin “pazarları kitleyerek inovasyonu engellediği” belirtiliyor. OpenAI, davayı “Musk’ın taciz alışkanlığının bir parçası” olarak nitelendirirken, Apple yorum yapmadı. Dava, Apple’ın App Store politikaları nedeniyle geçmişte Epic Games ve ABD Adalet Bakanlığı ile yaşadığı rekabet hukukuna ilişkin tartışmalarla da kesişiyor. Musk, yalnızca maddi tazminat değil, aynı zamanda Apple ile OpenAI arasındaki anlaşmanın mahkeme kararıyla durdurulmasını da talep ediyor.

- **Nobel Ödüllü İktisatçıdan Stablecoin Uyarısı**

Nobel ekonomi ödüllü Jean Tirole, stablecoin piyasasında yetersiz denetimden duyduğu endişeyi dile getirdi. [Financial Times’a konuşan Tirole](#), dijital varlıkların “tamamen güvenli mevduat” gibi görülmesine rağmen, teminat varlıklarına yönelik şüphelerin ani bir paniğe ve devlet destekli maliyetli kurtarmalara yol açabileceğini söyledi. Stablecoin’lerin küresel kullanımının 280 milyar dolara ulaştığını belirten Tirole, düşük getirili ABD tahvillerine dayalı teminatların cazibesini kaybedebileceğini, bunun da ihraççıları daha riskli yatırımlara yöneltme “tuzak” riski taşıdığını vurguladı. ABD’de bankalara kendi dolar bazlı coinlerini çıkarma izni verilmesinin ardından stablecoin’lerin daha da yaygınlaşması bekleniyor. Ancak uzmanlar, ölçeklenebilirlik ve uyum sorunlarının çözülmemesi halinde stablecoin’lerin sistemik risk yaratabileceği uyarısında bulunuyor.

- **Apple, Mistral ve Perplexity ile Yapay Zekâ Satın Alma Görüşmelerinde**

Reuters’a göre Apple, Fransız yapay zekâ firması Mistral ve ABD merkezli Perplexity’yi satın alma olasılığını şirket içinde değerlendirdi. Google ve Samsung’un cihazlarına AI entegrasyonunda daha hızlı davranması Apple üzerinde baskı yaratırken, CEO Tim Cook geçtiğimiz ay büyük ölçekli AI odaklı satın almaları açık olduklarını belirtmişti. Nvidia destekli Mistral, geçen yılki yatırım turunda 6 milyar dolar değerleme almış, bu ay ise 10 milyar dolar değerleme ile yeni fon arayışına girdiği bildirilmişti. Perplexity ise Nvidia ve Jeff Bezos’un desteklediği bir yapay zekâ arama girişimi olarak öne çıkıyor. Henüz resmi bir anlaşma yapılmasa da, bu adımlar Apple’ın rakiplerine yetişmek için yapay zekâ kapasitesini güçlendirmeyi hedeflediğini gösteriyor.

- **Grab Malezya’dan Gig Çalışanları Yasası İçin Esnek ve Adil Çerçeve Çağrısı**

Grab Malezya, hazırlanmakta olan Gig Çalışanları Yasası’nın işçileri korurken aynı zamanda esneklik ve inovasyonu da desteklemesi gerektiğini açıkladı. Şirket, düzenlemenin üç ilkeye dayanmasını önerdi: esneklik, denge ve iş birliği. Grab, çalışanların çalışma saatlerini ve gelir fırsatlarını seçme özgürlüğünün korunması gerektiğini vurgularken, aşırı kısıtlayıcı kuralların inovasyonu zedeleyebileceği ve küçük firmalar için yüksek uyum maliyetleri yaratabileceği uyarısında bulundu. Şirket ayrıca, düzenlemelerin aşamalı uygulanması ve etki analizlerinin yapılmasının önemine dikkat çekti. Bunun, tüketici maliyetlerinin artması veya çalışan gelirlerinin düşmesi gibi olumsuz sonuçların önüne geçeceğini belirtti. Grab, parlamentoda 18 Ağustos’ta yapılan görüşmeler dâhil olmak üzere yasa tasarısı tartışmalarına katılmaya devam edeceğini açıkladı ve “çalışanları korurken inovasyon ve kapsayıcı büyümeyi destekleyecek” bir **çerçeve oluşturulması çağrısında bulundu**.

- **Polonya, Netflix’e İzinsiz Fiyat Artışları Nedeniyle Soruşturma Başlattı**

Polonya Rekabet ve Tüketici Koruma Kurumu (UOKiK), Netflix’in abonelik ücretlerini müşterilerin onayı olmadan artırdığı gerekçesiyle işlem başlattı. **Reuters’a göre**, Ağustos 2024’te bazı kullanıcıların aylık ödemeleri 7 zloty (1,92 dolar) yükseldi. UOKiK, şirketin tüketici sessizliğini onay gibi değerlendirdiğini ve bunun yasal standartlara aykırı olduğunu belirtti. Kurum Başkanı Tomasz Chrostny, “Hizmet fiyatı kullanıcıların açık ve bilinçli onayı olmadan tek taraflı değiştirilemez” dedi. Netflix ise şeffaflığa ve yasalara uyuma önem verdiklerini, konuyu netleştirmek için otoriteyle iş birliği yapacaklarını açıkladı. Soruşturma sonucunda suçlamalar doğrulanırsa, Netflix yıllık cirosunun %10’una kadar para cezasıyla karşılaşabilir ve etkilenen abonelere geri ödeme yapmak zorunda kalabilir.

- **Google, AB Cezalarından Kaçınmak İçin Play Store’da Değişiklik Teklif Etti**

Google, Avrupa Komisyonu’nun uyarılarının ardından Play Store politikalarında değişiklikler açıkladı. Bloomberg’e göre, yeni plan 30 Avrupa ülkesinde geliştiricilerin kullanıcıları uygulama dışındaki ödeme kanallarına yönlendirmesini kolaylaştıracak. Şirket, uygulamalara doğrudan web sitesi bağlantısı eklenmesine izin verecek ve geliştirici ücretlerinde düzenlemeye gidecek. Buna göre “ilk edinim ücreti” %10’dan %3’e düşürülecek, ancak kademeli bir ücret sistemi uygulanmaya devam edecek. Google, değişikliklerin kullanıcıları zararlı içeriklere karşı daha savunmasız bırakabileceğini belirtse de, Dijital Pazarlar Yasası (DMA) kapsamında AB’nin taleplerini karşılamayı hedeflediğini duyurdu. Apple yılın başında benzer düzenlemeler yaparken 500 milyon € ceza almış, Meta da 200 milyon € ceza ile karşılaşmıştı. Google’ın adımı, olası yeni DMA yaptırımlarını önleme girişimi olarak değerlendiriliyor.

• Sendikalar, İşyerinde Yapay Zekâ Kullanımına Karşı Eyaletleri Harekete Çağırıyor

ABD’de işçi sendikaları, yapay zekânın ofislerden depolara, hastanelerden şehirlere kadar yayılmasına karşı eyalet düzeyinde düzenleme için baskıyı artırıyor. [Washington Post’a göre](#), sendikalar iş kayıplarını önlemek ve hassas sektörlerde otomasyonu sınırlamak amacıyla milletvekilleriyle birlikte çalışıyor. Massachusetts’te Teamsters sendikası, otonom araçlarda zorunlu olarak insan güvenlik operatörü bulundurmayı öngören yasa tasarısını destekliyor. Oregon’da ise hemşire unvanının yapay zekâ tarafından kullanılmasını yasaklayan düzenleme geçti. AFL-CIO, eyaletlerdeki girişimleri koordine edecek ulusal bir görev gücü kurdu. Sendika liderleri, önlem alınmazsa yapay zekânın geniş çaplı iş kaybına ve emek haklarının aşınmasına yol açabileceğini söylüyor. Anketler, çalışanların üçte birinin yapay zekânın iş fırsatlarını azaltacağından endişe duyduğunu gösteriyor. Buna karşın destekçiler, teknolojinin yeni istihdam alanları da yaratabileceğini savunuyor. Sendikalar önümüzdeki aylarda toplu sözleşmelerde yapay zekâyâ ilişkin hükümler geliştirmeyi ve California ile Massachusetts örnekleri üzerinden eyaletler için model yasa tasarıları hazırlamayı planlıyor.

• Grab Malezya’dan Gig Çalışanları Yasası İçin Esnek ve Adil Çerçeve Çağrısı

Grab Malezya, hazırlanmakta olan Gig Çalışanları Yasası’nın işçileri korurken aynı zamanda esneklik ve inovasyonu da desteklemesi gerektiğini açıkladı. Şirket, düzenlemenin üç ilkeye dayanmasını önerdi: esneklik, denge ve iş birliği. Grab, çalışanların çalışma saatlerini ve gelir fırsatlarını seçme özgürlüğünün korunması gerektiğini vurgularken, aşırı kısıtlayıcı kuralların inovasyonu zedeleyebileceği ve küçük firmalar için yüksek uyum maliyetleri yaratabileceği uyarısında bulundu. Şirket ayrıca, düzenlemelerin aşamalı uygulanması ve etki analizlerinin yapılmasının önemine dikkat çekti. Bunun, tüketici maliyetlerinin artması veya çalışan gelirlerinin düşmesi gibi olumsuz sonuçların önüne geçeceğini belirtti. Grab, parlamentoda 18 Ağustos’ta yapılan görüşmeler dâhil olmak üzere yasa tasarısı tartışmalarına katılmaya devam edeceğini açıkladı ve “çalışanları korurken inovasyon ve kapsayıcı büyümeyi destekleyecek” bir [çerçeve oluşturulması çağrısında bulundu](#).

• ABD Teknoloji Şirketleri, Ticaret Krizi Ortasında Brezilya’da Etki Kazanıyor

ABD’nin Brezilya ürünlerine %50 gümrük vergisi uygulaması iki ülke ilişkilerini gererken, Amerikan teknoloji devleri Brezilya’daki düzenleyici tartışmalarda daha güçlü bir konum elde etmeye başladı. [NY Times’a göre](#), Meta, Google, Microsoft, Amazon ve Apple üst düzey Brezilyalı yetkililer ve Yüksek Mahkeme yargıçlarıyla görüşmelere davet edildi. Brezilya, dijital ifade denetimi ve yapay zekâyâ ilişkin yeni kurallar hazırlarken, ABD şirketlerinin talepleri masaya geliyor. Başkan Yardımcısı Geraldo Alckmin, tarifeler konusundaki çıkmazı çözmek amacıyla teknoloji firmalarının kaygılarını dikkate almaya açık olduklarını belirtti. Maliye Bakanı Fernando Haddad’ın, ABD Hazine Bakanı Scott Bessent ile yapacağı çevrim içi toplantının iptal edilmesi, ticari gerilimin siyasi zemine kaydığını gösteriyor.

• Birleşik Krallık’ta Çevrim İçi Güvenlik Yasası Yürürlüğe Girdi

Birleşik Krallık hükümeti, çocukları zararlı içerikten korumayı amaçlayan Online Safety Act’i uygulamaya başladı. [Financial Times’a göre](#) yasa, dünyadaki en katı dijital güvenlik düzenlemelerinden biri olarak değerlendiriliyor. Yeni kurallara göre sosyal medya platformları, arama motorları ve oyun siteleri; çocukların pornografi, kendine zarar verme, yeme bozuklukları ve intiharı teşvik eden içeriklere erişimini engellemek zorunda. TikTok, Reddit ve X gibi şirketler İngiltere kullanıcıları için yapay zekâ destekli yaş doğrulama sistemlerini devreye aldı. Düzenlemeye uymayan şirketler, 18 milyon sterline ya da küresel yıllık cirolarının %10’una kadar para cezasıyla karşılaşabilecek. Ofcom, platformlara Eylül sonuna kadar uyum sağlama süresi tanıdı.

- **Yapay Zekâ Seyahat Masraflarına Girdi: Araç Kiralama ve Otellerde Yeni Uygulamalar**

PYMNTS'ta yer alan habere göre Hertz, ABD'de birçok büyük havalimanında araçları yapay zekâ ile tarayarak hasar tespiti yapıyor ve müşterilere otomatik fatura çıkartıyor. Atlanta'da bir çift, insan çalışan tarafından onaylanan aracı teslim etmesine rağmen, sistemin gördüğü göçük için 195 dolar ödemek zorunda kaldı. Hertz'in yanı sıra Avrupa'da Sixt de benzer yöntemleri kullanırken, Enterprise uygulamayı reddediyor. Avis ise sistemi test ettiğini ancak sürecin halen insanlar tarafından yürütüldüğünü açıkladı. Hertz, dijital kontrollerin şeffaflık ve hız sağladığını savunurken, Sixt nihai kararların insan uzmanlara ait olduğunu vurguladı. Benzer şekilde bazı oteller de yapay zekâ sensörleriyle sigara içme ya da hava kalitesi ihlallerini tespit edip cezai ücret uygulamayı deniyor. Ancak uzmanlar, yalnızca algoritmaya dayalı faturalandırmanın müşteri tepkisine yol açabileceği uyarısında bulunuyor.

- **Delta: Kişisel Veriler Bilet Fiyatlarında Kullanılmayacak**

Delta Air Lines, müşterilerin kişisel verilerini bilet fiyatlarını belirlemek için kullanmadığını ve kullanmayacağını açıkladı. **Reuters'a göre**, şirket bu taahhüdü, üç senatörün Fetcherr adlı yapay zekâ firmasıyla iş birliği hakkında yönelttiği sorulara verdiği yanıtta dile getirdi. Delta, hiçbir zaman kişisel veriye dayalı "bireyselleştirilmiş fiyatlandırma" uygulaması yapmadığını belirtti. Senatör Mark Warner ise açıklamayı olumlu karşıladığını ancak Fetcherr'in veri toplama yöntemleri konusunda daha fazla şeffaflık istediğini söyledi. Delta yöneticileri daha önce yapay zekânın gelir performansına katkı sağladığını belirtmişti, ancak şirket kişisel verilerin fiyatlama sürecinde kullanılmadığını vurguluyor.

- **OECD'den 2024 Vergi Politikası Reformları Raporu**

OECD, 11 Eylül'de yayımladığı raporda 86 ülkeyi kapsayan 2024 vergi politikası gelişmelerini değerlendirdi. Rapor, pandemi dönemindeki geniş kapsamlı desteklerden daha hedefli vergi yardımlarına geçiş olduğunu ortaya koyuyor. Öne çıkan bulgular:

- Hükümetler, sosyal koruma sistemlerinin uzun vadeli sürdürülebilirliğini güçlendirmek için gelir artırıcı vergi reformlarına yöneldi.
- 2023'te başlayan eğilim devam ederek, birçok ülke geçici KDV indirimlerini geri çekti; bazıları ise standart KDV oranlarını yükseltti.
- Vergi politikaları, düşük karbonlu ekonomiye geçişi desteklemek için daha fazla kullanıldı. Örnekler arasında güneş panelleri ve ısı pompalarında indirimli KDV, sürdürülebilir ulaşım için gelir vergisi avantajları ve temiz yatırımlar için kurumlar vergisi teşvikleri yer aldı.
- Rapor, vergi politikasının hem mali sürdürülebilirlik hem de yeşil dönüşüm için merkezi rol üstlendiğini vurguluyor.

Söyleşi

CEO of Google and Alphabet Sundar Pichai

A portrait of Jamie Dimon, CEO of JPMorgan Chase, speaking. He is an older man with white hair, wearing a dark blue suit jacket over a light blue button-down shirt. The background is dark and out of focus.

Söyleşi

JPMorgan CEO Jamie Dimon

RARE EARTH FRONTIERS

FROM TERRESTRIAL SUBSOILS
TO LUNAR LANDSCAPES

JULIE MICHELLE KLINGER

Kitap

“The best recent book
on China, on China and
America, and, arguably,
the best book of the year
flat out.” —TYLER COWEN

China's Quest
to Engineer
the Future

BREAKNECK

DAN WANG

